

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6-50
za en mesec " " " 2-20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V upravi prejeman mesečno K 1-50

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna petlitvrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 v
za trikrat " 10 v
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna petlitvrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvenredno nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rekopis se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Avstr. poštne bran. račun št. 4.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 148.

Današnja številka obsega 6 strani.

Politično in gospodarsko društvo
za koroške Slovence razpuščeno!

Celovec, 10. jan. 1911.

Toliko nečuvjenih škandalov se je že slišalo iz koroške Turčije, da se človeku nehote vsiljuje misel: To je skrajna meja! In vendar seže roka barona Heina, koroškega deželnega predsednika, še dalje; njegova iznajdljivost še vedno iztakne kaj novega, s čemur more razveseliti nemški »Volksrat«. Baron Hein se je »Volksratu« zapisal z dušo in telesom, postal je njegov izvršilni organ. Ljudsko štetje na Koroškem ne izvršuje pravzaprav vlada, ampak »Volksrat« po vladnih organih. Zato vlada v nemških krogih taka skrivnostna tišina. Le »Tagespost« je 6. t. m. vedela že vnaprej povedati, da bo sedanje ljudsko štetje na Koroškem pokazalo, da pride skoro trenotek, ko se bo reklo: »Koroških Slovencev ni več; tisočletna »kolonizacija« Nemcev, nemški »vpadi« in kultura so zmagali.« Nemški »Volksrat« torej že vnaprej napoveduje v »Tagesposti« zmago in veselje.

Ima pa za to tudi vzroke. Saj vočigled strašnim sleparijam od strani nemških nacionalcev in števnih komisarjev pri ljudskem štetju tudi ni drugače mogoče, nego da bodo koroški Slovenci na papirju decimirani. Slovence se kar na debelo zapisuje tudi kljub njihovemu odločnemu protestu za Nemce. Ponekod se rubrika o občevalnem jeziku izpolnjuje še-le v občinski pisarni, celo čisto slovenske vasi izginjajo v nemškem morju, seveda samo v očeh števnih komisarjev, ki so po nemškutarskih občinah skoro izključno sami zaupniki »Volksrata«, »Südmarke« in »Schulvereina«. Pri celovškem magistratu je tudi za delavce merodajen samo jezik delodajalcev. Magistrat kliče posamezne osebe, ki so vpisale slovenski občevalni jezik, in če odgovorijo na vprašanje nemško, drugače pa se ž njimi sploh ne govori, se korigira njihov slovenski občevalni jezik v nemškega. Slovenskih števnih pol sploh dobiti ni, slovensko izpolnene števnice pole se strankam brez opombe vračajo. V enomer prihajajo pritožbe na politično društvo.

V svrhu kontrole uradnega štetja je uvedlo politično društvo ljudsko štetje po svojih zaupnikih. To je vzela

deželna vlada za povod, da je danes — politično društvo razpustila. Na vse zgodaj so trije uradniki okrajnega glavarstva društvenemu predsedniku g. dr. Brejcu to naznanili in hkrati od njega in društvenega tajnika gosp. Smodeja zahtevali izročitev društvenih knjig in premoženja. Dobili niso ničesar. To je odgovor deželne vlade na mnogoštevilne pritožbe političnega društva zoper nerednosti pri ljudskem štetju. Namesto da bi sistirala tako ljudsko štetje, je razpustila politično društvo, ki je bilo vladi na poti, je motilo delo »Volksratovo«, ker mu je krepko potipalo na prste. Tako se misli vlada brez slovenskega organa, ki bi mogel vlagati proteste in kateremu bi morala odgovarjati na pritožbe. Ker razpustilni ukaz nima odločilne moči, je morallo namreč društvo takoj vsako delovanje ustaviti. Zato se bodo vse pritožbe zaradi nerednosti pri ljudskem štetju pošiljale znaneprej na gosp. dr. Brejca.

Da bo pa mera koroških škandalov polna, je vse brzojavne na slovenske liste o tej zadevi brzojavni urad v Celovcu inhibiral. S »Slovincem« celo ni bilo mogoče pogovoriti se telefončnim putem... Slovencem se zadajejo hude rane, in da ne morejo kričati in naznaniti svetu teh škandalov, se jim torej zamašijo usta, in slavn centrala bo našla vse v redu, Bienenrth bo še vnaprej vladal »nepristransko«. Slovenski poslanci! Bratje ob meji Vas kličejo na pomoč!

Shod zaupnikov in občni zbor
„Kmečke zveze“ za novomeški
okraj.

Med kmečkim ljudstvom novomeškega okraja se začelja novo življenje. To je pokazal 8. t. m. sijajno obiskani shod zaupnikov in občni zbor Kmečke zveze za novomeški okraj. Kljub slabemu vremenu se je zbralo do 400 vrlih mož iz vsega sodnega okraja. Nekateri so prišli na zborovanje celo po 3 ure daleč. Na shodu je poročal poslanec Dular o delovanju deželnega zbora, zlasti o cestnem zakonu, poslanec Matjašič o novem občinskem volivnem redu, poslanec Jarc pa o političnem položaju. Poročila so sprejeli močje z glasnim odobravanjem. Živahna debata, katere trajen uspeh je načrt dela za bodoče, se je razvila o gospodarskih po-

trebah novomeškega okraja, zlasti o cestah in o živinoreji. Ravnatelj Rohrmann je opozarjal živinorejce na pretečo kugo na gobcu in parkljih. Župnik Šmidovnik je izrazil željo, naj bi se gospodarsko delo čimbolj združilo in ne cepilo po posameznih organizacijah. Sprejele so se tri resolucije, ki izražajo zadovoljnost z dosedanjim delovanjem poslancev S. L. S. v deželnem in državnem zboru, veselje, da so vstopili dalmatinski pravaši v Slovenski klub in pričakovanje, da bo slovenska delegacija S. L. S. tudi v bodoče nastopala tako enotno in tako odločno. Pripomnimo še, da je zborovanje pozdravil župan občine Šmihel-Stopiče, g. Zurec.

Na občnem zboru Kmečke zveze, ki ga je vodil kljub bolehnosti dosedanji predsednik g. Ape, je poročal o njenem redu g. Fröhlich. Zasluga Kmečke zveze je zlasti, da se je ustanovila živinorejska zadruga za novomeški okraj in otvorila gospodinjstva šola v Šmihelu. Kmečka zveza je priredila precej shodov, letos pa že na praznik sv. Treh kraljev podučno predavanje državnega poslanca Jarca v Prečni, ki je bilo izvršeno obiskano. O blagajni je poročal g. kanonik Zlogar. Volitev novega odbora se je izvršila po vzkliku. Za načelnika je bil izvoljen posestnik Vrtačič iz Zihovega sela, podnačelnik je župan Zurec, tajnik kaplan Fröhlich, blagajnik kanonik Zlogar, odborniki so posestniki Spendal iz Biške vasi, Kastelic iz Št. Jošta, Bojanc iz Št. Petra, Beg iz Gornjih Sušic, Medved iz Krke in župan Vintar iz Prečne. Revizorja sta župnik Zakrajšek iz Vavte vasi in posestnik Appe iz Kandije. Sklenilo se je, da bo imel odbor K. Z. stalne seje vsak prvi ponedeljek v mesecu, da se imenujejo po vseh občinah glavni zaupniki in organizirajo odseki Kmečke zveze.

Politična zavest dolenjskega kmeta raste — dobro znamenje in pogoj tudi za njegov gospodarski napredek!

Bienenrth št. III.

Dolgočasna pogajanja o sestavi Bienenrthove vlade št. III so končana. Danes ob 11. uri popoldne že zapriše cesar nove može. Imena novih mož smo objavili že včeraj. Pripomniti nam je zgolj še, da se sploh sodi, da razpusti najbrže Bienenrth državni zbor in razpiše nove volitve, če ne bo šlo naprej.

»Fremdenblatt«, list, ki ne zapiše besedice, ki bi ne bila znana vlad, objavlja daljši članek, v katerem nagla-

ša med drugim, da želi Bienenrth sodelovanja vseh strank. Vlada hoče vzdržavati najožji stik s parlamentarci. Vlada hoče zbrati vse sile in ustvariti mirne, ugodne razmere v državi in po deželah. V upravnih zadevah hoče ostati vlada brezpogojno nepristranska.

Nemški frajzin je imel včeraj svojo sejo, o kateri so podali izjavo, v kateri se kregajo na Bienenrtha, češ, da se je premalo oziral na koristi nemških svobodomislecev, ko je sestavljal novo vlado. Nemški radikali so celo predlagali, naj se zato izvajajo posledice, a končno so le sklenili, da odločijo o tem dne 17. t. m.

O Plojevem klubu, ki ga nazivajo zdaj parlamentarci Plojeva tarokpartija, poročajo nemški listi, da išče potov, po katerih bi se odkrito pridružil vladi. Obenem se tudi poroča, da je Ploj konferiral z Bienenrthom in da mu je ta rekel, naj bi se ustanovila italijanska pravna fakulteta na Dunaju, nakar je Ploj odgovoril, da je to zadeva, ki se tiče vseh Jugoslovancev.

O Poljskem kolu še ni znano, če bo skupno podpiralo novo vlado. Stapski namerava baje samostojno nastopiti.

Dobernig piše v »Freie Stimmen«, da se je poslabšal položaj za Nemce.

Novo ministrstvo je v prvi vrsti uradniško ministrstvo, ker sta uradnika tudi dr. Weisskirchner in dr. Glabinski. Krščanski socialci so izdali komunique, v katerem obsojajo nemške radikale, ker so nasprotovali sestavi nove vlade.

Državni zbor se skliče dne 17. t. m., delegacije dne 21. ali pa dne 23. t. m. »Kor. Austria« naglašja, da državni zbor do dne 31. marca najbrže ne bo mogel rešiti proračuna, vsled česar bo potreben drugi proračunski provizorij.

Ob velikonočnih parlamentarnih počitnicah bodo nadaljevali v Pragi nemško-česka pogajanja.

Bienenrthu zelo prijazni nemški listi pišejo med drugim, da nekaj dobrega je imela sestava nove vlade, namreč to, da so odstranili nekaj slabih ministrov. Graja pa, ker se s preosnovo vlade ni tudi preosnovala zbornična večina.

CESARJEVO ZDRAVJE.

Cesar se izbornu počuti. Včeraj popoldne se je že izprehajal po šenbrunskem vrtu, kar je vladarja zelo okrepilo.

LISTEK.

P. L. Coloma:

Juan Miseria.

Povest. — Iz Španskega prevel E. T. (Dalje.)

Sledili so si drug za drugim lepo po vrsti in v miru božjem razni svetniki iz nebeškega kraljestva in različni sloveči ljudje iz vseh časov, vse to je nabrala Salamanka po dražbah in na starinah. Hudogled zarotnik je vihtel nož, kakor da hoče svojega soseda sv. Frančiška Pavlanskega, ki se je opiral z obema rokama na palico in gledal vzvišeno besedo »Ljubezen«, napisano med žarki iz pozlačenega papirja. Malo naprej je Ferdinand VII., kralj španski, nekako prestrašen gledal konec svojega ne majhnega nosu. Diego Corrientes, sloveči razbojnik plemenitega srca, je bil skrit v kotu za pajčevino, ki mu je prišla ravno prav za skrivališče in je meril s svojo pušo v Napoleona, čegar mogočni obraz so muhe onesnažile z umazanimi pegami; trdosrčni rokavljak se ni kar nič zmenil za svetnico zraven, ki je imela v rokah razpele, na čelu pa trn, tolik in tak, kakor no debelo korenje, in je menda hotela

krvoločneža potolažiti in ga odvrniti od hudobije.

Kar je bilo pa v celi sobi najbolj vidno za vsakogar, ki je notri stopil, to so bili čudni lončeni posnetki onih podob, ki jih nosi bratovščina Kristusa umirajočega v procesiji na Veliki petek zvečer. Na skrinjici, pokriti s pisanim papirjem, je stal Kristus, na križu razpet, ob njegovi desni pa je bila Mati Božja; njen obraz je bil približno tolikšen, kakor ena krona, na njem sta bili videti dve solzi, debeli kakor desetica, brisala si jih je pa z robcem, ki je bil za take solze primeren. Na levi je držal sv. Janez v eni roki palmo, ki je bila prav umetno izrezljana iz starega metlišča, kazalec druge roke pa je držal, kakor da nekaj ukazuje. Pred Kristusom je gorela v čaši z odlomljenim ročajem lučka. Krog in krog teh treh podob je bila pa cela povodenj samih okrušenih čašic in lončkov, napolnjenih s cveticami, ki jih je prinesla Salamanka vsak dan nove na čast Kristusu, čegar mogočnemu varstvu je vedno priporočala svoje bolnike.

Pisec te povesti je sam poznal to osebo in je priča za sledečo ozdravitev, ki je bila prav res potrebna Kristusove pomoči. Reven delavec je padel s stopnic in si je zlomil roko; Salamanka mu jo je hitro dela med dve hrpavi de-

ščici, ki jih je odlomila od zaboja za rožine; čez je povezala sedem komolcev tanke vrvi; vse skupaj je namazala z mizarskim limom, navrh pa je z rmenim trakom privezala Kristusov škapulir. Čez štirideset dni je bila roka popolnoma zdrava in Salamanka je izročila delavcu ta-le račun:

Za zdravljenje 60 vinarjev.

Za deščice 10 vinarjev.

Za vrvice 20 vinarjev.

Za lim nič, ker ga je dal Joahim Blanko zastonj.

Za škapulir nič, ker je bil na posodo.

Nihče ni delal svojih računov tako natanko, pa tudi nihče tako poceni, kakor Salamanka.

Ravno je podrobila ves kruh, ko je stopil na dvorišče dolg, okoren fant, oblečen v ohlapno, zamazano suknjo; iz čepa mu je gledal časopis. Njegov brezizrazen in bežasti obraz je bil pokrit s tistim klobukom z visoko štulo in širokimi kraji, ki mu pravijo gari-baldinec. Ta človek je bil Lopezinek. V kratkem času se je silno spremenil. Nedavno je pustil službo pri cerkvi, ker so se mu zdeli taki opravički prenizki zanj. Sedaj ni imel drugega posla, kakor da je po ulicah postavil in ogledal podpiral ter pojedal očetove prihranke in čakal ugodne prilike, da se izka-

žejo sijajni darovi njegovega uma, ki je mislil, da ga je ž njim obdarila narava; in kakor slaven rimski vladar se je tudi on jokaj, da ni z dvaindvajsetim letom še nič slavnega naredil. Prvo priliko so mu dali neki izgređi.

Ljudje v tem mestu so bili še dobri in pametni. Slabi, razdirajoči nauki, ki so se že nekaj časa širili, jim še niso srca spridili in glave zmešali. A z želodcem se je godilo slabše. Ljudstvo je bilo lačno in je zahtevalo kruha.

»Kruha nam dajte!« ta glas se je razlegal med gosto množico, ki je zasedla veliki trg pred mestno hišo. Bila je drugače čisto mirna.

Lopezinku se je zazdelo, da je zdaj prišla njegova ura, da pokaže svoje govorniške zmožnosti. Hitro jo ubere na trg, da bi ljudstvo nagovoril in zleze na kamenito klop; ta klop bi mu imela biti prvi klin in lestev do prihodnje slave.

»Castito ljudstvo!« zavpije in maha z rokama okrog sebe kakor s prekljama.

»Kruha nam dajte!« je zarjula množica, da je v tem silnem kričanju govornikov glas kar zamrl; in ravno v tem priletel kos opeke, ki jo je zaglal brez dvoma kak ubijavec svobode in ga zadene na levo ramo, da je kar

SVETI OČE OBOLEL ?

»Secolo« poroča, da so pri Svetem Očetu pred štirinajstimi dnevi opazili znake poapnenja žil in se boje, da Sv. Oče nevarno oboli. Avdienc Sv. Oče še ni odpovedal, pač pa znatno omejil. Zdravniki sodijo, da za zdaj še ni povoda za resne skrbi.

ODSTOP DUNAJSKEGA NUNCIJA.

Iz Rima se poroča, da izroči nuncij Granito di Belmonte odpoklicno pismo cesarju v času, ko bo grof Aehrenthal na dopustu. To se zgodi zato, da pokaže Vatikan svoje nasprotstvo nasproti Aehrenthalu.

BOSANSKI SABOR RAZPUŠČEN ?

Predsednik dr. Basagić je glede na prihodnje saborsko delo sklical na posvet načelnike strank. Konferenca je bila jako burna; hudo se je napadala vlada in bosansko ministrstvo. »Musa-vat« piše, da bo sabor najbrže še pred nadaljevanjem zasedanja dne 16. t. m. razpuščen.

Z OGNJEM IN MEČEM PROTI VSTAJI V JEMENU.

»Turquie« poroča o boju med turškimi vojniki in vstajši pri Mahadu, da so bili vstajši poraženi in da so izgubili 280 mrtvih, turški vojniki pa 45 mrtvih in 80 ranjencev. Turška vlada pošlje še 8 bataljonov na vstaje.

ZOPET BOJ MED BOLGARI IN TURKI.

Bolgarski vojniki so streljali te dni iz neznanih vzrokov na neko turško stražnico in ustrelili dva, ranili pa enega turškega vojaka. Turki so se branili in ustrelili ali ranili baje pet Bolgarov.

FRANCOSKE DEMONSTRACIJE V MECU.

V Mecu je prepovedala policija društvu »Lorraine sportive« koncert, ki se je pa kljub prepovedi vršil, nakar ga je razpustila policija. Sledile so nato poulične demonstracije. Nastopili so vojniki, ki so ranili 8 in aretirali tudi 8 oseb.

CARNEGIE ZA VEČEN MIR.

V republičanskem klubu v New-Yorku je imel Carnegie miroven govor, v katerem je izvajal, da če skleneta Angleška in Amerika pogodbo o mirovnem razsodišču, bo leta 1913 odpravljena vojska s sveta in bo nastal večni mir.

Dnevne novice.

+ V Črnomlju bo v nedeljo, 15. t. m. v prostorih župana Skubica shod zaupnikov Kmečke zveze za Belo Kraljino ob devetih zjutraj. Shod bo omejen na zaupnike iz črnomljske okolice in prejmejo gg. zaupniki osebna vabila.

+ Sveti Oče je presvetilemu škofu krškemu dr. Mahničju, ki je bil tozadevno v Rimu, dovolil, da sme njegova duhovščina tudi nadalje zavzemati odločilna mesta v denarnih zavodih. S tem je najbolje odgovorjeno čekanju liberalnih jutranjih modrijanov.

+ Strašno bodo decimirali pri sedanjem ljudskem štetju Slovence na Koroškem, kakor se da posnemati iz namigavanj v nemških listih. Leta 1900 so jih namesto 119.800 (zasebno štetje Političnega društva) našli le 90.495; zdaj pa jih bo gotovo 15.000 do 30.000

omahnili s svojega zasilnega odra in sikhli!

»Drhal zabita!« In zavil se je tesno v suknjo, da je lažje tekel in jo je jadrno ubral proti očetovemu domu. Ko se je po ti prvi svoji slavi naspal, je čakal nove in bolj ugodne prilike, da pokaže svetu darove svojega duha. Za tako priliko se je pripravil z različnim branjem, ki ga pa ni mogel prebaviti in razumeti; postal je samo še bolj zmešan.

Ko se je pripravil politični prevrat, ki bi imel po njegovi pameti za večno pokopati mračnijaštvo in nasilje ter razviti slavno zastavo svobode, enakosti in bratstva, si je dal prejšnji cerkvenik in prihodnji oče domovine opravka s tem, da se je prilizoval Marijani, pa ne ravno z najlepšimi nameni.

»Bog Vas živi, gospa Salamanka!« jo pozdravi s tistim ponosnim glasom, s kakršnim nagovori ošabnež ponižnega, misleč, da mu bo s svojim pozdravom čast izkazal.

»Srečne oči, ki te vidijo na tem pragu!« vzklikne starka iznenadena. »Zakaj se vendar tako redko prikažeš?«

»Jaz tako pravim, gospa Salamanka, srečni tisti, ki vidijo.«

»Vidiš ljubi moj, ni večjega slepca, kakor tisti, ki ne mara videti. —

manj, da se dokaže, kako po »naravnem« procesu propadajo. V občinskih uradih rubrike za občevalni jezik sami izpolnjujejo, kar pa bo prišlo pol s slovenskim občevalnim jezikom, jih bodo, kakor izvezo iz najzanesljivejšega vira, prepisali tako, da dobe število, ki ga je nemškonacionalna stranka v dogovoru z merodajnimi faktorji aproksimativno že vnaprej določila! Nemški listi so dobili nalog o štetju le malo pisati in c. kr. koroška vlada skrbno pazi, da javnost kolikormogoče manj izve o tem načinu izvrševanja postave. Stvar je tako natančno določena, da števeni komisariji, nemški učitelji, že vsi vsak zase vedo, koliko Slovencev smejo maksimalno naštet, oziroma pri reviziji pustiti vpisanih. Ker je c. kr. vlada z razpustom Političnega in gospodarskega društva za koroške Slovence, kakor uvodoma poročamo, odstranila zadnjo kontrolo, je njeno delo zdaj več kakor gotovo. Kakšne posledice bo potem vlada iz takih števil izvajala, je več kot jasno. Na tej podlagi se bodo koroškim Slovencev ustavne pravice še bolj odrekale kakor so se dozdaj. V trenutku, ko je baron Bienerth Jugoslovane zagotovil, da bo nova vlada pravtako nasproti vsem objektivna, kakor je bila stara, pa je vlada razpustila eno najstarejših slovenskih političnih društev, ker je izvajalo privatno štetje kakor ga je prejšnja leta in kakor ga drugi narodi nemoteno izvajajo. Sicer koroških Slovencev kljub takim nasilstvom ne bodo strli, toda vlado je treba pošteno razkrinkati, da se ne bo mogla več izlepa ponašati s svojim figovim peresom objektivnosti.

+ Nasilstva pri ljudskem štetju na Koroškem. V Št. Vidu ob Glini na Koroškem je bolnišnica usmiljenih bratov, v kateri je pet bratov Slovencev in trije uslužbenci, ki so tudi Slovenci. 31. dec. je bilo v bolnišnici približno 40 do 50 bolnikov, večinoma spodnještajerskih Slovencev, nekaj tudi Kranjcev in Primorcev. Občinski pisar pa je kot števni komisar zapisal v popisovalne pole vse Slovence z nemškim občevalnim jezikom, ne da bi vprašal za dovoljenje. Prizadeti Slovenci so se vsled takega postopanja pritožili vsi na deželno vlado.

+ Koroške razmere. K naši notici z dne 5. t. m. glede obsodbe frančiškana o. Antona na 30 K globe zaradi prestopka zoper varnost telesa, ker je vstopil v sobo neke bolnice, je še pristaviti, da dotični duhovnik ni imel namena svobodomiselnosti gospe spovedovati, ampak je hotel bolnico samo obiskati, kar je po hišnem redu bolnišnice celo njegova dolžnost. Takoj pri vstopu je začela kričati: »Werfet ihn hinaus!« On ji je mirno odvrnil, da mu vstopa ne more prepovedati, sosebno, ker tudi zdravnik ni prav nič odredil, da bi se bolnica ne smela obiskati, nakar je odšel. Šele po par urah je pri kašlju prišlo nekaj krvi in zdravnik sam je izjavil, da med to krvjo in obiskom g. kaplana ni nobene stike. Kljub temu je dobil g. kaplan 4 dni rčeta! Ta slučaj mora zanimati vsakega duhovnika, ki ima z bolniki opraviti, in smo radovedni, kaj poreče deželno sodišče.

+ Jutranja cunj, glasilo tistih, ki so bankerot na duhu, bi rada šla mimo sijajnega shoda ljubljanskih pristašev S. L. S. tako, da se repenči

glede kočevskih dogodkov, ki liberalcev sploh nič ne brigajo. Liberalci so neštetokrat izrekli, da so načelni nasprotniki katoliškega izobraževalnega gibanja, dan na dan napadajo in psujejo njegove voditelje in blatijo vse, kar stoji na temelju S. L. S., zato je popolnoma neumljivo, zakaj so zdaj naenkrat tako vsi razgreti zavoljo katoliškega izobraževalnega društva v Dolgi vasi. To je neodkritosrčno in lažljivo, kakor je lažljivo vse, kar iz liberalnih vrst pride. Naši liberalci namreč s svojim navidez narodnim vpitjem glede kočevskih dogodkov nimajo nobenega drugega namena kakor da zakrijejo bankerot svoje gospodarske politike med kočevskimi Slovenci in popolni polom svoje kričave sokolske organizacije v Kočevju, ki je s svojim nezrelim »narodnim« kokodajanjem nemške nacionalce še bolj okrepila. Liberalci bi zdaj nemara radi, da bi se uprizorili od slovenske strani zopet septemberski dogodki, ki so krivi, da nam je vlada poslala v deželo Binderja in Elsnerja in občinski svet razpustila. S. L. S. pa liberalcem gotovo ne bo storila te usluge, da bi v svrhu, da se liberalni bankeroterji, ki so Slovence v Kočevju upropastili in jih zdaj iz hiš gonijo, zasvetijo kot narodni marterniki, uprizorila tako pogubno akcijo, ampak bo, kakor kaže njena odločna in moška izjava, kočevske Slovence varovala tako, da jim niti za toliko, kolikor je za nohtom črnega, ne bo nobeden njihovih pravic prikrajšal, da se bodo na temelju programa S. L. S. razvijali dalje, cerkvena oblast pa bo pravtako preskrbela, da se jim bo božja beseda oznanjevala v materinščini. To je samo posebi umevno, zakaj bila je sploh S. L. S., ki je vzela v roke organizacijo kočevskih Slovencev na podlagi svojega krščanskega ljudskega programa, dočim liberalci kočevskih Slovencev niso nikoli poznali, kakor samo takrat, ko so jih vjeli zato, da so pristopili falitni liberalni zadrugi organizaciji. Liberalno pisanje zaradi Kočevja vzbuja sploh sum, da hočejo slovensko katoliško organizacijo ondi razbiti s tem, da s svojim kričanjem Nemce zoper njo še bolj razkačijo. Liberalci so vsega zmožni, tudi tega! Pristaši S. L. S. na Kočevskem pa se od liberalcev ne bodo dali preslepiti, ampak bodo mirno nadaljevali svoje kulturno in gospodarsko delo, nasilje od strani nemških razbijačev pa premagali z vztrajnostjo, pametnim postopanjem in oprti na močno S. L. S., ki bo vsako kršenje postav vedela preprečiti. Liberalcev pa pri narodnem delu ni prav nič treba, oni so v narodnem oziru popolnoma diskvalificirani in delajo vedno in dosledno v roke le sovražnikom našega ljudstva!

+ Poučni tečaj priredi S. K. S. Z. za Goriško koncem januarja. Trajal bo tri dni in bosta na njem med drugimi predavala dr. Krek in J. Kalan.

+ Kmetijski tečaj. Deželni odbor kranjski priredi 15. in 16. januarja 1911 kmetijski tečaj v šolskem poslopju v Čatežu ob Savi. Spored: V nedeljo 15. jan. 1911 od pol tretje ure popoldne dalje: Vinarstvo in kletarstvo. Predava c. kr. kletarski nadzornik Franc Gombač. V ponedeljek 16. jan. 1911 od devete ure popoldne dalje: Sadjarstvo. Predava deželni sadjarski inštruktor Martin Humeč. Ta dan popoldne od druge ure naprej: Prašičereja. Umetna gnoji-

la in pridelovanje krme. Perutninarstvo. Predava deželni mlekarši in živinorejski nadzornik Radoslav Legvart. Kmetovalci! Udeležite se v lastno korist tega tečaja!

+ Dr. Josip Frank, predsednik kršč. soc. Stranke Prava, se glasom časniških vesti popolnoma odtegne politiki in za stalno preseli v svoje rojstno mesto Osijek. Svojo hišo v Zagrebu je že prodal dr. Prebegu. Govori se, da je eden glavnih vzrokov njegovega odstopa s političnega pozorišča tudi ta, da se ugodi pot zedinjenju vseh pravašev. V »Hrvat. Pravu« ta vest še ni potrjena.

+ Kamniška c. kr. davkarija aglacijski lokal! V sredo dne 11. t. m. so v Kamniku korporacijske volitve. Liberalci agitirajo za žive in mrtve v sli-mi dovoljenimi in nedovoljenimi sredstvi. Zatekli so se, kakor se kaže, še celo v uradne prostore c. kr. davkarije k svojim najzvestejšim. Stranka, ki je lastnica korporacijske hiše, je prišla v ponedeljek dopoldne dne 9. t. m. seveda med uradnimi urami plačevati davke. Kakor nam je sama pripovedovala, jo je vprašal neki uradnik: »No, ali ste že oddali pooblastilo za korporacijsko volitev?« Ko mu je to potrdila, jo vpraša nadalje: »Komu pa?« »Umevno, da našim, to je S. L. S.«, je odgovorila. On na to: »Oh, kolika škoda! Če bo naša (liberalna) stranka zmagala, bo tako kupila tiste klerikalne hiše.« — To si dovoljuje c. kr. uradnik med urad. urami! Kar je pa menda mogoče le v Kamniku.

+ »Inteligenca«. Glasilo goriških naprednjakov, »Soča«, je izmodrovala, da je postal predsednik deželne sodnije v Ljubljani Nemec zato, ker ga je dal imenovati dr. Gregorčič, da je spravil v Trst slovenskega škofa, v Gorico pa slovenskega gimnazijskega ravnatelja za slovenske paralelke notabene. — Take politične modrosti požira vsega pomilovanja vredna liberalna inteligenca.

+ Ali je to mogoče? General Čanič, tisti Čanič, ki je leta 1903 kot poveljnik hrvaškega domobranstva grofu Khuenu odrekel vojaško asistenco za njegova nasilstva, je, kakor znano, te dni na Dunaju svojo plemenito dušo stare hrvaške korenine izdihnil in v testamentu volil 25.000 kron za Družbo sv. Cirila in Metoda za Istro. Človek bi rekel, da nobeden ne bo imel nič proti temu in nemški listi n. pr. res nič drugega ne pravijo, kakor da je to zgled, naj tudi vsi Nemci brez razlike stanu bodo tako požrtvovalni. Drugače Lah, te nacionalne hijene v pravem pomenu besede. Če bi Čaničev veliki čin uporabili za agitacijo za svojo Lego, bi človek ne mogel nič proti temu imeti, toda oni v svojem »Piccolu« oblaajajo grob rajnika, češ, »spomnil se je ravno Istre, da podpre propagando, na katero kot vojak sploh ne bi bil smel nikoli niti misliti!« — Čanič je bil general iz šole Jelačiča, Trnskega in Preradoviča, vzrastel v vedno domorodnih tradicijah vojaške granice, naroden tako, da je moral vsled konflikta s Khuenom v pokoj iti. Da se je tak moč, ki je živel v časih, ko za vojaka še ni bil greh za lasten narod čutiti, spomnil Istre, ni nič čudnega. Saj na Istro nimajo patenta tržaški in poreški sinjorji, ki so Istro osiromašili, ampak Hrvatje, ki so odnekaj njeno zemljo v znoju svojega obraza obdelovali. Če Lah niso zmožni

Vsak večer, ko zvoní Ave Marijo, kramljam pri tvojem očetu, pa nikdar ne vidim od tebe še sence ne. Je že tako! Zmeraj so bili revni in bogati!

»Revni in bogati!« vzklikne Lope-zinek in se zaničljivo nasmehne, čeprav so mu te besede dobro dele. »Kmalu bosta bogatin in revež enaka, ali pa bo celo bogatin revežu streget.«

»To so besede, ljubi moj! Limani-ce za neumne ljudi! Odkar stoji svet, se eni v kočijah vozijo, drugi pa v cokljah garajo.«

»Toda enkrat mora priti tista ura; in čas je že, da izginejo ti predsodki, ki so toliko časa slepili ljudstvo, to ljudstvo, ki je samo sebi gospodar in ki nikogar ne potrebuje nad sabo.« Prihodnjemu državniku se je obraz od zadovoljnosti kar svetil; nikoli ni pozabil pred dobrotnim občinstvom poskušati svoje govorniške sile, samo če ga je hotel kdo poslušati. »Vsi ljudje so po naravi enaki; in če jih je nasilje ločilo v razrede, višje in nižje, bosta vendar napredek in omika kmalu dosegla, da se vse premoženje razdeli in vsi bomo enaki...«

»Kaj praviš, fantè!« vzklikne Salamanka in zija vanj z odprtimi ustmi, da se ji pokaže rumen zob, ki je edini še stal na razvalinah njenih čeljusti.

»To kar slišite; kar bogatini imajo,

to so revežem pokradli. Pa recite, če ni res?... Kdo dela v vinogradih in prideluje vino? Revež!... Kdo seje in žanje pšenico in peče kruh? Revež!... Torej ali ni pravično, da to vino in ta kruh pripade revežu, ki ga pridelal, in ne tatinskemu bogatinu, ki mu ga vzame?...«

»Saj res! Prav imaš!« se mu začudi Salamanka. »Jezus, kako bistre pameti je ta dečko!«

»To je vendar jasno kakor beli dan. Ali ni zidar tisti, ki je zgradil hišo?... Torej čegava naj bo ta hiša, če ne zidarjeva, ki jo je postavil z delom svojih rok?...«

»Kakšna zlata usta ti je vendar Bog dal! Kako sem vesela, da si mi to razložil!... Pomisli, ravno delam nogavice za notarjevo gospo. Kaj nisem jaz tista, ki nogavice naredim? Torej morajo biti moje, saj bosa sem tudi in zima bo kmalu prišla.«

»Le počasi, gospa Salamanka! Vsaka stvar ob svojem času! Sicer vjamete želod, svinja Vam pa uide.«

»Povej mi no, ljubi moj, ali bo name tudi kaj prišlo pri tisti razdelitvi?...«

»Vi ste državljanka, kakor vsaka druga in dobili boste svoj del. Ampak jezik za zobmi,« pristavi Lopezinek s skrivnostnim obrazom. »Nekaj se kuha

in bo kmalu izbruhnilo. Toda če me zasačijo, potem pa z menoj kar na Fernando Po, tam me pa že mrzlica pobere.«

»Kdo je ta Fernando Pon, ali ima kaj s kraljem Ferdinandom opraviti?«

»Pojte no, pojte, Salamanka! Kaj še! Fernando Po je samotni otok, daleč na sredi morja, kamor pošiljajo v pregnanstvo mučenike svobode.«

»Kar brez skrbi bodi! Jaz bom molčala kakor grob. Ampak povej mi no ti, ki te stvari razumeš, ali bi mogel narediti, da pride v moje roke zdravnikova hiša in pa oni mali vinograd z adaj, ki ga je zasadil Pepe. moj...«

»Je že dobro! Ampak zdaj še ni čas za to,« odgovori Lopezinek nepotrpežljivo.

»Prav, prav! Saj ne pravim, da mora biti danes ali jutri; samo da ne boš pozabil.«

»In da govorimo o čem drugem,« reče Lopezinek čez nekaj časa in pokaže z roko proti Marijaninemu stanovanju, ki je bilo zaprt. »Kaj mi veste povedati o tisti-le trmi?...«

»Saj pravim! Ali ti res ne gre iz glave?...« odgovori starka in se zasmeje. »Ravno imam nekaj zate.«

(Dalje prihodnjič.)

razumeti tolikega rodoljubja, grejo lahko svojo kulturo prodat v starino.

+ Kompenzacija za Elsnerja. Kakor smo napovedali, je prišlo: Liberalci so dobili kompenzacijo za imenovanje Elsnerjevo s tem, da je dr. Ploj imenovan za senatnega predsednika pri upravnem sodišču. Protesta proti imenovanju Elsnerjevem Ploj ni hotel podpisati. Že tedaj smo vedeli, kaj to pomeni. Sedaj je torej kompenzacija dana. Liberalci imajo zopet svoj — uspeh. Kaj ima od tega slovensko ljudstvo, je seveda drugo vprašanje.

+ Slepici. »Korošec«, glasilo liberalnih reševalcev koroških Slovencev, se že v par številkah silovito poteguje za sedanji ljudskošolski sistem in pobija Steinwenderjeve in Klempeterjeve reformne predloge, da bi se šolska doba skrajšala in šola kmečkemu ljudstvu s praktičnejšim ustrojem pouka približala. — Liberalni učitelji je pač v prvi vrsti liberalci, naj bo nemškega ali slovenskega rodu. Ali liberalci ne uvidevajo, da more biti reforma ljudske šole le ljudstvu v korist in zato tudi Slovincem. Čim bolj se kmečkim razmeram prilagodi, tembolj se bo ljudstvo zanj zanimalo in dobilo vpliv nanjo. To pa more tudi za koroške Slovence le dobro biti. »Korošec« ugovor, da bi se otroci v reformirani šoli manj slovenskega naučili kakor se zdaj, je neumen, saj se tudi v sedanji manj kot nič. Slovenstva na Koroškem šola niti najmanj ne vzdržuje, ampak cerkev, domača hiša in društva. Ljudstvu prijazna šola ne more Slovincem biti nikoli v škodo razun, če se slednji svojih pravic sploh ne zavedajo.

+ Ljudsko štetje. Deželni odbor istrski je protestiral na c. kr. namestništvo, ker so glavarstva ne da bi vprašala občin, imenovala za števne komisarje hrvaške učitelje, in zahteva, da se pri štetju intervencija vlade omeji strogo tako, kakor je določeno od postave. Laška večina istrskega deželnega zbora — tako bi mi ta protest prestavili — obžaluje, da ne more več toliko slovanskih duš »polatiniti« kakor pred desetimi leti. Tam seveda, kjer so občine v slovanskih rokah, bodo Lahji zahtevali, da se vlada v občinske posle pri štetju čim največ vmešava. Tako šovinizem potrapi misleča bitja.

+ Zelo važno za izseljence. Iz Amerike poročajo Rafaelovi družbi, da so delavske razmere po vsej Ameriki, zlasti v Zjedinjenih državah, vedno bolj neugodne. Na vseh krajih in koncih so stavke, dela se ne dobi nikjer, plače so silno slabe. Zaradi stavk in pomanjkanja dela je draginja vedno večja. List za izseljence, »Ave Marija«, kliče: **Rojaki, nikar ne hodite v Ameriko! Primitite se doma svojih kmetij!**

+ Podružnica J. S. Z. na Javorniku je imela v nedeljo shod, združen z občinskim zborom. Odbor J. S. Z. je zastopal odposlanec Karl Dermastia. Na shod, ki se je vršil »pri Vodičarju«, prišel je tudi Anton Kristan, kateremu očitno ni ugajalo to, da se delavstvu pokaže, kako se ravna z denarjem po socialno-demokratskih strokovnih zvezah. Zato je nekaj zdihoval po sodniji, vendar pa ponovno pozvan ni hotel govoriti. Malodušnost Antona Kristana je naši stvari na Javorniku obilo koristila, kar se je pokazalo s tem, da je pristopilo lepo število novih članov.

+ Poučen obrtni shod na Bledu. V nedeljo popoldne ob 2. uri je bil v hotelu »Evropa« na Bledu poučen obrtni shod. Prvi govornik, predsednik obrtno-pospeševalnega urada g. Kregar, je govoril o pospeševanju obrti in o izlozbi obrtnikov. Razložil je, kako so nastale obrtne zadruge. Ker pa z obrtnimi zadrugami ni bilo vse narejeno, da bi se mogel dvigniti obrtni stan, je bilo treba, da država z direktnim pospeševanjem obrti priskoči obrtnikom na pomoč. Govoril je nadalje o pomenu pridobinskih in surovinskih zadrug. Poudarjal je, kako je treba temeljite strokovne izobrazbe obrtniku, zlasti pri današnji konkurenci. Važna je tudi skrb za izobrazbo vajencev. Razložil je pomen pospeševalnega zavoda in kake koristi ima obrtništvo od njega. Naglašal je tudi, kako je nujna potreba obrtnih razstav in pozival navzoče obrtnike, da je njihova dolžnost oprijeti se in podpirati obrtno-pospeševalni zavod. — Drugi govornik g. inž. Sernec je govoril o pomenu elektrike pri mali obrti. Velikanskega pomena za malega obrtnika je elektrika. Elektromotorji bodo v bodoče gnali malemu obrtniku razne stroje, da mu ne bo treba delati, kakor dosedaj, z roko. S pomočjo moderne tehnike bo tako pospešil svojo stroko. Hitreje pa tudi ceneje bo lahko obrtnik izdeloval svoje produkte. Naglašal je, da ima kranjski deželni odbor že projekte za zgradbo velikanskih električnih central, ki bodo oddajale električno moč po naši de-

želi, ki nam bo dajala ceneno luč in pa gonilno moč. Poudarjal je, naj bi se obrtniki v prvi vrsti za navedeno stvar zanimali in končal z dr. Kregarom vzklicem: Bog daj, da bi zrastle to drevo pod katerim se bodo veliki in mali lahko senčili! — Tretji govornik dr. Windišer govoril je o stanovški in gospodarski organizaciji obrtnišva. Omenjal je, kako velikega splošnega pomena je za vse, ako so obrtniki gospodarsko združeni, zlasti za obrtniški razvoj. Treba je obrtnikom, da se zavedajo svojega stanu, zlasti pa da gredo s časom naprej! Nujno potrebno je, da se z različnimi stroji seznanijo, iste vpeljejo in na ta način ustvarijo ložjo izdelavo. Treba bo ustanavljati za obrtnike strojne zadruge, ki so dvojne vrste. Strojne zadruge ene vrste so skupne delavnice ene stroke, v katerih po dogovoru v dnevnem času izdelujejo obrtniki, oziroma pripravljajo na strojih posamezne potrebščine za izdelavo svojih izdelkov. Druge vrste strojnih zadrug so zadruge, ki jamčijo za obrtnika napram tovarnarju, ki je prodal stroj članu dotične zadruge. Konečno je pozival navzoče obrtnike k krepki organizaciji. Vsi govorniki so želi mnogo odobravanja od številnih obrtnikov, ki so se udeležili tega poučnega shoda. Načelnik blejske obrtne zadruge se je končno v imenu vseh navzočih zahvalil vsem trem gospodom govornikom za izborna izvajanja.

+ Shod krščansko-socialnih železničarjev dolenskih prog. V nedeljo dne 8. t. m. je imela plačilnica »Prometne zveze« iz Zatične v prostorih g. Omahneta v Višnji gori svoj letošnji redni občni zbor. Zbralo se je nad 60 članov od dolenske proge, kar je dokaz, da krščansko-socialna misel tudi med železničarje vedno bolj in bolj prodira. To je tudi dokaz, da je sumničanje, da je železničar in soc. demokrat še vedno eno in isto, publika fraza, kolportirana od sovražnikov krščansko-socialnega gibanja. Plačilnica Zatičina obstoja šele eno leto ter šteje danes 77 članov, kar je lepo število, ako se upošteva, kako raztreseno je osonje po vseh progah dolenske železnice. Gospodu vodju te plačilnice je častitati na tako lepem uspehu. Vsekakor zasluži javno pohvalo za svoje požrtvovalno delo. Dohodkov je imela plačilnica v minoletem društenem letu 928 K 30 h in ravno toliko izdatkov. Gospod vodja je blagodušno njemu pripadajočo provizijo v znesku 31 K 17 h poklonil v prid vsem članom. Občni zbor je sklenil, da se ta denar plodonosno naloži in rezervira za eventualne podpore v bodo prišlim članom. Zborovanje je posetil tudi gospod komercialni svetnik, državni in deželni poslanec Povše, ki je v lepih poljudnih besedah zbranim obrazložil delovanje državnega zbora, zlasti pa kluba poslancev S. L. S. v prid zatiranemu železničarju nižjih slojev. Poslušavci so z viharim odobravanjem sprejeli izvajanja gospoda govornika, kar jasno priča, da so od srca izvirajoče besede segale do src. Obširnejše poročilo o tem nad vse lepo uspelem občnem zboru prinese »Naša Moč«. Pripomnimo še, da so se tega zborovanja udeležili tudi č. g. župnik iz Višnjegore in vsi župani bližnje višnjegorske okolice.

+ Shod za nedeljski počitek v trgovinah so minolo nedeljo priredili trgovski uslužbenci obojega spola v Zagrebu. Prišli so tudi zastopniki z dežele, kakor tudi zastopniki pekarske, dnevnikaške in socialnodemokratske organizacije, ki so se vsi izrazili solidarno z gibanjem za nedeljski počitek. Sprejela se je soglasna resolucija za takojšnjo uvedbo popolnega, neprikrajanega nedeljskega počitka v vseh javnih obratih v mestih in na deželi. Udeležniki shoda so nameravali prirediti demonstracijski obhod, a jih je številna policija takoj pri izhodu razgnala.

+ Krvav dogodek ob avstrijsko-italijanski meji. Iz Beljaka se poroča, da se je 6. t. m. izvršil ob italijanski meji krvav dogodek. Posestnikovega sina Petra Filaferja je ustavil na poti proti domači hiši, ki leži ob meji, italijanski finančni paznik, ki ga je obdolžil tihotapstva ter ga pozval, naj gre z njim v Pontebo. Filafer tega ni hotel storiti, pač pa je odgovoril, da je pripravljen iti z njim k avstrijskemu finančnemu komisariju v Pontabelj. Nato je skušal italijanski finančni nadzornik odvesti Filaferja s silo. Ker tega ni mogel storiti, je potegnil revolver, ustrelil na Filaferja ter pobegnil. Filafer se je zgrudil težko ranjen na tla. Slučajno mimодошli ljudje so ga prenesli na nosilnici v Pontabelj, odkoder so ga prepeljali v Beljak. Italijanski finančni raznik, ki je bil pri straži brigadir, je bil v Spodnji Dogni aretovan.

+ Slovenec umrl v Ameriki. Dne 12. decembra je umrl v Bagdaley, Pa., rojak Fran Božič iz vasi Veniše v fari Leskovec na Dolenjsketa.

+ »U Klagen uru na Wörtskem jezeru« bi rad oddal v najem svojo vilo nek Hrvat, in to pod gornjim naslovom oglašja v »Novostih«. Staroslavneza našega Celovca z Vrbskim jezerom nam Hrvatje ne smejo tako spakediti!

+ Ošpice hudo razsajajo po vseh vaseh dvorske in žužemberške občine. Veli o otrok je že pomrlo za nasledki te bolezni. Na Dvoru je bila pred Božičem šola za štirinajst dni zaprta, a bolezen ni prenehala, ampak se vedno bolj širi. Zdi se, da oblasti premalo pozornosti obračajo nanjo.

+ 117 let s ara ženska je umrla v Keszthelyu na Ogrskem Njeni vnuki so se udeležili revolucije leta 1848.

+ Za izvoz hrvaških vin. »Tržaški Lloyd« nasvetuje, naj hrvaško vinsko trgovino vzamejo v roke trgovsko-obrtno zbornice v Zagrebu, Osijeku, Senju, Splitu in Dubrovniku na ta način, da dogovorjeno z vinogradniškimi organizacijami odpro in ugledijo pot izvozu hrvaških vin v prekom. kraje. Opozorja tudi na »Trgovinski muzej« v Trstu, ki je zbral že številne vzorce vin Trsta, Istre in z Goriške ter ustanovil stalne vinske tipe za izvoz preko morja. V Trstu se uredi tudi veliko moderno skladišče za izvozna vina in enaka skladišča se ustanove v Buenos - Ayresu, Rio de Janeiru in Punta Arenasu, kasneje pa še po drugih prekomorskih mestih. Navedeni muzej se poteguje tudi za znižanje prevoznih cen. — Ko bi se ta načrt uresničil, bi to bilo velikega pomena tudi za naša slovenska vina že zato, ker bi ne imela tako velike konkurence doma.

+ 40letnico mašništva je te dni praznoval osješki gornjemestni župnik prelat Josip Horvat.

+ Posestniki za št. Janško železnico razlaščenih zemljišč pazite, da se ne bote podpisavali na pole, s katerimi po dolgem času zopet tolaži podjetništvo Polc in Knoch kmete, češ, da boste plačilo dobili. Kadar bomo dobili denar, tačas se bomo že podpisali, prej pa nikdar več! Sploh imamo železniški odbor, s tem naj se pogaja podjetništvo. — Železniški odbor.

+ Nagrado za vzorne hleve sta dobila v znesku po 300 K od goriškega deželnega odbora posestnika Anton Tavčar iz Krepelj in Alojzij Šuc iz Pliskovice.

+ Stavbeni odbor za zgradbo mednarodnega muzeja v Postojni je razposlal vsem hranilnicam in posojilnicam prošnjo, da blagovolijo vsaka po svoji moči podpirati velevažno zgradbo jamskega muzeja, ki bode edini svoje vrste prvi na svetu. Ne samo mesto Postojna, nego tudi vsa Kranjska bode lahko ponosna na to stavbo. Vsak tudi najmanjši dar se hvaležno sprejme, ker se z njim pokaže naklonjenost temu znanstvenemu in praktičnemu podjetju. Denarne prispevke sprejema Občinska hranilnica v Postojni.

+ Ježica. V nedeljo, dne 1. januarja, se je izročil naš »Društveni dom« javnosti in takoj pri prvi prireditvi v novem Domu je bilo ljudstva polno. Vse, staro in mlado, možje in fantje, zlasti pa še žene, je vrelo v nove lepe in krasne prostore, da se na ta način odzove vabilu Marijine družbe. Lahko rečemo s ponosom, da ni veliko župnij v naši domovini, ki bi se mogle ponasati s tako lepim, vsem zahtevam ustrezajočim domom. — Prva, ki je v njem priredila večjo prireditev, je bila Marijina družba. Predstavljale so nam naše vrle mladenke igre »Nežka z Bleda«, ki je uspela tako lepo, da se je vsak udeleženec sprijaznil z mislijo, da prekaša glede uspeha vse, kar se je sploh igralo na Posavju. To pa še tembolj, ker so si dekleta sama po lastni inicijativi izbrale igre in tudi same učile. Ni jim bil v pomoč nočen spreten igralec oziroma igralka ali kak učen dramatski pisatelj, kar pač kaže, da se z dobro voljo tudi da kaj doseči. Igro je povzdignilo tudi lepo petje in primerne deklamacije. — Domači gospod župnik je v svojem pozdravnem govoru označil v kratkih jednatih besedah pomen in namen novega Doma. Gotovo se je vsak strinjal z njegovimi izvajanj, da bi se v tej lepi stavbi gojilo res vse lepo, vse blago in plemenito in da bi bil naš Dom domače vseučilišče za vsakogar. Naj pripomore nam in našim zanamcem do večje gospodarske in politične samozvesti.

+ Ljudsko štetje v Gorici. Nešteto slovenskih strank ni dobilo do 3. januarja naznanilnic, dasi je predpisano, da bi jih morale že ta dan oddati izpolnjene hišnim gospodarjem. Nekaj se jih je pritožilo in so jih zadnji trenutek dobili; večina, posebno odvisni

Slovinci, potrpežljivo čakajo. Odboru za ljudsko štetje je bilo naznanjenih več slučajev nepravilnosti, tudi obletavajo slovenske stranke goriški magistratni sluge. Odbor ima v evidenci precej materijala, ki mu bo služil pri reviziji in bo v stanu zasledovati morebitne falzifikacije.

+ Odlikovanje Dr. Arturju Rebutla, zdravniku v Trziču na Goriškem, je cesar podelil zlati zaslužni križec s krono.

+ Vdovski in sirotinski pokojniški zaklad društva zdravnikov na Kranjskem ima v četrtik, dne 26. t. m., ob 6. uri zvečer v »Unionu« svoj redni letni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo upravnega odbora. 2. Volitev dveh revizorjev. 3. Eventualia.

+ Razpisane učiteljske službe. Na enorazrednici na Selih (okraj Kamnik) učno in voditeljsko mesto v stalno nameščenje do 20. januarja t. l. Na enorazrednici v Podstenju (okraj Postojna) učno mesto v stalno nameščenje do 30. januarja t. l. Prednost imajo moški prosilci. V kampaškem šolskem okraju v stalno nameščenje do 20. januarja t. l. učno mesto na deski štirirazrednici v Kamniku s pristavkom, da se bodo upoštevali v prvi vrsti taki prosilci, ki so usposobljeni za poučevanje risanja na obrtno-nadaljevalnih šolah; učno in voditeljsko mesto na enorazrednici v Čemšeniku; učno in voditeljsko mesto na enorazrednici v Pečah. Nadučiteljsko mesto na petrazrednici v Krškem iznova v stalno nameščenje do 5. februarja t. l. Ob prvem razpisu vlozene prošnje ostanejo v veljavi tudi za ta razpis.

+ Umrl je v Brnu g. konzistorialni svetnik Jožef Kašpar, ki je bil od leta 1888 katehet na »Vesni«, poslovodja konzorcija »Hlasa« in narodno zelo delaven človek.

+ Rusjan ponesrečil. Včeraj se je dvignil slovenski zrakoplovec Rusjan v Belgradu s svojim letalnim strojem v zrak kljub precejšnjemu vetru. Plul je od belgrajske trdnjave do en kilometer oddaljenega železniškega mosta preko Save. Pri povratku pa je močan zračni sunek stroj prevrnil ter je Rusjan padel iz višočine 20 metrov na trdnjavski okop ob zgornji utrdbi. Umrl je vsled težkih poškodb že po nekoliko minutah.

+ Žrtev zločina je bil menda vendar kmet Ban, ki so ga mrtvega potegnili v Trsteniku na Primorskem iz vodnjaka. Truplo je imelo na glavi več lahkih poškodb, ki so nastale po mnenju zdravniških sodnih izvedencev, vsled padca v vodnjak. Vendar pa policija misli, da se je izvršil zločin. Izvedelo se je namreč, da je imel Ban mnogo sovražnikov, ki so ga sovražili smrtno. Dalje se je poizvedelo, da je bil že več let z gostilničarjem Antonom Boletom v Trsteniku in njegovo družino v prepiru. Policija je aretovala dva Boletova sinova, Justa in Feliksa, ter njenega prijatelja Evgena Giacomina. Aretovanci sicer trdovratno taje zločin, vendar se baje ne strinjajo njihove izpovedbe.

+ Vojvoda Golub Babič. Dne 30. decembra je umrl po dolgotrajni bolezni najstarejši bosenski vstaš, vojvoda Golub Babič, star blizu 90 let. Rodil se je v Trubarju, a katerega leta, ni sam dobro vedel, vendar pa je gotovo že pred več leti preživel 80 let, kakor je bilo mogoče spoznati iz njegovega pripovedovanja. Z Babičem je izginil v grob velik del bosanske preteklosti, v kateri je kot vstaš in narodni vojvoda krepko sodeloval.

+ Potni listi za Srbijo so popolnoma odpravljeni tako, da potnikom, ki gredo v Srbijo ali iz nje v Avstrijo, ni potreba nikakih potnih izkazil več.

+ Kreditne srečke. 300.000 K je dobila serija 3274 št. 37, 60.000 K serija 3487 št. 54, 30.000 K serija 3847 št. 43, po 10.000 K sta dobili seriji 2512 št. 46 in serija 2540 št. 84, po 4000 K ser. 1380 št. 5 in ser. 2540 št. 35, po 3000 K ser. 184 št. 51, ser. 984 št. 73 in ser. 3891 št. 53.

+ V Ameriki se je poročil v Newarku, N. J., v soboto, dne 10. decembra 1911 g. Martin Mantony s hišno posestnico gospo Julko Skrbe.

+ Nova slovenska cerkev v Ameriki. V Steeltonu, Pa., je bila dne 11. decembra blagoslovljena slovenska cerkev sv. Petra. Blagoslovil jo je škof J. W. Shamahan ob asistenci slovenskih duhovnikov čč. gg. Štefaniča in Ažbeta.

+ Zadnja hrvaška šola na Ogrskem. Na Ogrskem živi 300.000 Hrvatov, takozvani Bunjevci, Šokci, ki imajo sedaj le še eno edino narodno šolo, vse druge so pomažarjene. Na Hrvaškem pa ima 100.000 maž. kolonistov že 72 šol in nove se povsod snujejo. Tako je razmerje Slovanov in njih nasprotnikov povsod v avstro-ogrski monarhiji.

Kdaj otresemo ta suženjski jarem s svojih ramen?

— **Umrli** je v Pragi mestni svetnik dr. J. Vlček, star 70 let.

V ameriškem premogovniku ponešena Slovenca. V Chimmey Rocku, Mont., je šel Slovenec Josip Kranjc 17. decembra še zdrav in vesel na delo v rov, ob 11. uri ga je pa premogovi voz tako nesrečno pritisnil v steno, da mu je vso sredino telesa strlo in je po triurnih strašnih mukah izdihnil v navzočnosti svoje sestre in svaka. Doma je bil iz vasi Luč, okraj Celje na Spod. Štajerskem. — V Bower, W. Va., je v premogovniku ponešrečil rojak Ivan Cerar, 18 let star, doma iz vasi Škerjance nad Ljubljano. Vdrla se je na njega plast kamna in ga ubila. Pokopani je bil dne 22. decembra. Pokojni je bil šele malo časa v Ameriki.

V Ameriki umrli Slovenec. V Charleston, W. Va., je umrl rojak Jožef Berus, doma iz Mirne peči na Dolenjskem. Pokopani je bil dne 17. decembra.

Slovenec v ameriški blaznici. V Cuddy, Pa., se je zmešalo rojaku Ivanu Janošu tako, da so ga morali oddati v blaznico. V Ameriki ima dva sinova, v starem kraju pa ženo.

Štajerske novice.

š **Zmaga »Kmečke zveze«.** V Dolu pri Hrastniku je pri občinskih volitvah zmagala sijajno na celi črti »Kmečka zveza«.

š **V »Dijaški kuhinji v Celju«** se vrši izvanredni občni zbor dne 14. januarja t. l. v posojilnični dvorani Narodnega doma ob 2. uri popoldne. K obilni udeležbi vabi odbor.

š **Celjski župan** dr. pl. Jabornegg, ki je nedavno izjavil, da odstopi, se je na prigovarjanje poslanca Marckhla odločil, da z ozirom na »ogroženo nemštvo« ostane na svojem mestu. Stvar je pa ta, da ni ogroženo nemštvo, ampak le sedanja klika na celjskem magistratu, ki so je tudi že Nemci siti razun par koritarjev in kričaveč.

š **Obesil se je** 6. t. m. v hotelu »Pri belem volu« v Celju brezposelni hlapec Jožef Vodušek iz Sv. Roka pri Ptuj. Vzrok je nesrečna ljubezen.

Ljubljanske novice.

Ij **»Leonova Družba«** bode v četrtek dne 12. t. m. priredila svoje III. društveno predavanje. Predaval bode Izidor Cankar o moderni francoski literaturi. Začetek ob šesti uri zvečer. Lokal: Knjižnična dvorana »Katol. Tiskarne« III. nadstropje.

Ij **Javno predavanje S. K. S. Z.** se vrši danes ob pol osmi uri zvečer. Predava dr. V. Pegan: Zanimivosti iz Amerike.

Ij **Zahvala.** Povodom mojega odlikovanja kot 40-letna zborna pevka ljubljanske stolne cerkve sv. Nikolaja došlo mi je toliko priskrbenih čestitk, da se mi ni mogoče cenjenim čestilcem osebno zahvaliti. Zahvaljujem se prevzvišenemu knezoškofu za udeležbo na slavnosti in ganljiv nagovor, dalje preč. g. kanoniku dr. Andreju Karlinu, predsedniku Cecilijinega društva za stolno petje v Ljubljani glasbenemu vodji g. Antonu Foersterju, deputaciji »Ljubljane«, kakor tudi celemu slav. odboru za nepričakovano prekrasno prireditev moje slavnosti. Pri srčna hvala tudi vsem drugim cenjenim udeležnikom, ki so se tej slavnosti v tako obilnem številu odzvali. Dobri Bog naj bode vsem plačnik. Cenjenim cerkvenim pevcem pa želim in jih prosim, naj neumorno vztrajajo in delajo za čast božjo ter da bi tudi oni na tako lepi način, kakor jaz, obhajali svojo veselo 40-letnico. Z najodličnejšim spoštovanjem Elizabeta Ihan, stolna pevka.

Ij **Delnice ljubljanske plinarne** je torej prevzela mestna občina ljubljanska, oziroma amortizacijski sklad ljubljanskega loterijskega posojila. Oglejmo si malo, kako je bivši župan Hribar, oziroma občinski zastop zastopal pri tem nakupu delnic ljubljanske plinarne občinske interese, oni občinski zastop, čegar delovanje hoče prof. Reischer zapisati v zlato knjigo. Vseh delnic plinarne je 500 in se glasi njih nominalna vrednost na 200 kron. Občinski zastop je prevzel 300 delnic po 1200 K od nekega denarnega zavoda, ki je s posredovanjem bivšega župana Hribarja prevzel teh 300 delnic za ceno 1200 kron posamezno delnico od samo treh oseb. Preplačala se je torej nominalna vrednost delnic za 1000 kron. Dvomimo, da bi bilo že poprej združenih vseh 300 delnic v rokah samo treh oseb, verjetno je veliko bolj, da so te tri osebe nakupile delnice večinoma od nemških akcijonarjev na Bavarskem, da je bilo zadostno število z nji-

hovimi vred za absolutno večino v akcijski družbi ljubljanske plinarne. Kupčija se je izvrstno obnesla, kajti delnice se gotovo niso plačale po 1200 kron, kolikor je dala mestna občina za nje. Ostali akcijonarji niso ničesar vedeli o tej zanimivi kupčiji in sedaj nimajo njih delnice nobene vrednosti. Če bi javno vprašala mestna občina, če delničarji prodajo svoje delnice po 400 kron, kar pomeni 2kratno nominalno vrednost, bi bil gotovo sleherni delničar pripravljen prodati svojo delnico, sešeno, ker ima občina toliko sredstev v rokah, da bi ne bilo pametno od strani delničarjev, zavreči to ponudbo, posebno, če se pomisli, da je cena 400 kron jako kulantna ponudba. Če bi občina napravila novo lastno plinaro, lahko sedanja plinarina takoj zapre svoje podjetje. Ako tedaj občina prevzame vseh 500 delnic po 400 kron, bi stalo to 200.000 kron, a še vseh bi ne bilo treba; prevzele bi se v prvi vrsti tuzemske. Računajmo pa s celo vsoto 200.000 K, je ta za 160.000 K manjša ko cena, ki se je dala za 300 delnic pr 1200 kron, ne glede na to, da občina ni poklicana delati take tu opisane kupčije. Tako postopanje postavi kupovalca in pa prodajalca v jako čudno luč, ker se je na škodo ostalih akcijonarjev brez vsake potrebe tajno med posameznimi osebami postopalo. Sploh je pa vprašanje, če je vsa zastarela plinarina toliko vredna, če odštejemo tudi rezervni zaklad, in ali bi ne bilo bolje misliti na zgradbo popolnoma nove plinarne. Sedanja plinarina stoji na najbolj neugodnem mestu, ker je treba plin stiskati v nižje ležeče dele mesta in se pri tem gotovo 25 odstotkov plina skozi cevi izgubi. Nadalje je vse omrežje cevi nezadostno, premeri cevi so premajhni in se bodo morale cevi popolnoma izmenjati, če se misli na bodoči razvoj mesta in na odpravo škandalozne sedanje razsvetljave mesta, izvzemši nekaterih notranjih okrajev mesta. Vprašanje je pa nadalje, če bo naprava tem zahtevam zadostovala. Ali ne bo morebiti nastala potreba misliti na zgradbo nove plinarne, in sicer na bolj ugodnem kraju, to je na najnižjem delu mesta, da se tam plin dviga v zgornje kraje mesta, in da ne bo zaznamovati toliko odstotkov izgube na plinu. Kaj je pa potem stara zakrpana plinarina vredna? Koliko vrednost bodo delnice reprezentirale? Za 400.000 kron bi se gotovo zgradila obširna moderna plinarina, da bi bilo celo mesto s plinom preskrbljeno. Preverjeni smo, da bo moralo priti do tega. Za sedaj nas pa najbolj zanima nakup teh 300 delnic po 1200 kron, za ceno 360.000, kod je to provzročil, in zakaj se je tako visoka cena dovolila in se niso obvestili vsi delničarji. Občina bi gotovo veliko ceneje izhajala in bi ne bilo treba iz amortizacijskega zaklada vzeti 360.000 K za delnice, ki ne nosijo niti 2 odstotka ter obravnavati samo z nekaterimi osebami, ki so napravile pri tej kupčiji ogromne dobičke. Radovedni smo, kaj poreče k temu deželna vlada in pa deželni odbor kot nadzorovalna oblast, radovedni smo pa tudi, če bo zapisal prof. Reischer to delovanje občinskega sveta tudi v — zlato knjigo.

Ij **Pozor na ljudsko štetje.** V šentpeterskem okraju vodi ljudsko štetje komisar A. Schmitzer. Ta gospod pa izpušča pri občevalnem jeziku označbo »slovenski«, pač pa vsakemu Nemcu redno vpiše nemški. To se nam zdi jako sumljivo, zato zahtevamo, da se vse vrši v redu!

Ij **Umrli** je včeraj popoldne gospa Marija Vesel, članica »Slov. kršč. soc. zveze« ženskega oddelka. Pogreb bo jutri ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na Sv. Petra cesti št. 14. Pokojnica je bila dolgoletna članica Zveze in zelo priljubljena. Bodi ji zemljica lahka!

Ij **Društvena statistika.** V preteklem letu je bilo v Ljubljani 274 poslojočih društev, med teh je bilo 222 slovenskih in 52 nemških. 4 društva so se tekom leta razšla, eno pa je bilo oblastveno razpuščeno. Dovoljenih in šene ustanovljenih je bilo 12 društev.

Ij **Umrljivost v Ljubljani.** V minulem letu je v Ljubljani umrlo 1305 oseb, leta 1909 pa 1284. Če se upošteva, da so v Ljubljani razne bolnišnice, hišnice, ubožnice in zdravilišča, kamor hiti mnogo ljudstva s kmetov iskat pomoči, se mora priznati, da so ljubljanske zdravstvene razmere zelo ugodne in da je prirastek zadnjega leta samo naraven pojav lepo razvijajočega se mesta.

Ij **Podružnica društva c. kr. državnih uslužbencev v Ljubljani** priredi dne 4. febr. 1911 v veliki dvorani hotela »Union« v Ljubljani s sodelovanjem godbe c. in kr. pešpolka Frid. baron Beck št. 47 iz Gorice svojo običajno predpustno veselico. Ker se obeta obilen obisk od vseh slojev občinstva, bo-

de ta pesni venček gotovo nudil vsakomur dovolj razvedrila in zabave, na kar se sl. občinstvo blagohotno opozarja.

Ij **Društvo dalje služečih podčastnikov ljubljanske garnizije** priredi v nedeljo, 15. t. mes., v hotelu »Union« družinski večer združen s koncertom in plesnim venčkom. Začetek točno ob osmi uri zvečer. Posebna vabila se ne bodo razposlala. Prijatelji in znanci se uljudno vabijo.

Ij **Občni zbor »Društva kranjskih deželnih uslužbencev«** vršil se je v nedeljo, 8. t. m. v gostilni »Mikuž« ob 5. uri popoldne. Občni zbor bil je mnogoštevilni obiskan, kar kaže, da se isti zelo zanimajo za svoje društvo. Na dnevnem redu so bile med drugim tudi volitve novega odbora, ki se je konstituiral sledeče: Jeglič Anton, predsednik; Papež Blaž, podpredsednik; Tanko Franc, tajnik; Štuhel Marko, blagajnik; Šenk Jožef, Oven Franc, Južina Ivan, odborniki; Kovačič Alfonz, Janežič Franc, računsko preglednika.

Ij **V župniji Marijinega Oznanjenja** je bilo v letu 1910.: 343 krstov, 202 poroki; umrlo je 167 oseb; obhajancev je bilo 188.800.

Ij **Zadruga krojačev, krojačic itd.** naznanja cenjenim članom in članicam, da se vrši prihodnja skušnja za vajence in vajenke, oziroma pomočnike dne 18. t. m. ob ½ 3. uri popoldne v obrtni šoli. Prošnje za to preskušnjo je pravočasno vložiti pri zadrugi krojačev.

Ij **Koncert »Glasbene Matice«**, določen za dan 15. t. m., se zaradi bolehnosti koncertnega vodje Mateja Hubada odloži za nekaj časa. Dan, na katerega se vrši koncert, objavimo pravočasno.

Ij **Za balo.** Kakor smo že poročali, je neka ženska našla v zaboji za smeti pod svojim stanovanjem nekaj obleke, katero je oddala policiji. Sedaj je ta zagonetka rešena. Ko je neka kramarica te dni razposlala račune, je enega dobila tudi neka modistinja, katera obleke sploh ni nikdar kupila. Dognalo se je, da je to vzela na njen račun njena učenka. Dognalo se je tudi, da je leta spravila preje omenjeno obleko v zaboj. Pri hišni preiskavi je našla policija pri učenki za 200 K razne obleke, katero je bila pokradla in hotela dati kot poročni dar svoji sestri.

Ij **Kovaški pomočniki**, uslužbeni po ljubljanskih kovaških delavnicah, ki stavkajo že nekaj dni, zahtevajo sledeče: Da se z delom po kovaških delavnicah v Ljubljani začne jutraj točno ob šesti uri; nato je zajtrkovalni čas od sedmih do pol osmih, ob pol osmih se zopet dela do popoldne. Od popoldne do ene ure presledek za obedovanje. Od ene ure do šestih se nepretrgoma dela; ima se pa pravico povziti običajno malico! Mislimo, da bodo gg. mojstri tem malim zahtevam pač ugodili.

Ij **Tatvina v Opatiji.** Dne 27. dec. l. l. je bil v Opatiji ukraden nekemu posestniku 600 K vreden kožuh, samokres, potna odeja vredna 60 K, kukalo vredno 180 K in 120 K denarja. O tatu ni nobenega sledu.

Ij **Slovensko gledališče.** Danes v torek zvečer se poje po več letih prvič v tekoči sezoni K. M. Webra velika romantična opera »Čarostelec« (za nepar). — V četrtek drugič opera »Čarostelec« (za par). — V soboto zvečer prvič Rudolfa Hamela krasna ljudska igra »Mat i Skrb« (za nepar). — V nedeljo popoldne desetič Leharjeva opereta »Grof Luksemburški«, zvečer »Mat i Skrb« (par).

Ij **Prijet tat.** Včeraj popoldne se je vtihotal brezposelni hlapec Mihael Berložnik, rodod iz Vrbljenja na Štajerskem v spalno sobo Zalaznikovih uslužbencev na Starem trgu in ukradel nekemu peku srebrno uro z verižico, vredno 23 K. Policija je tatu izsledila v neki gostilni v Kolodvorski ulici. Berložnik je imel ukradeno verižico še pri sebi, uro je bil pa že prodal nekemu neznanu. Izročili so ga sodišču.

Ij **Zaradi prepovedanega povratka** je bil danes ponoči na nekem hlevu aretovan 17 let stari Jožef Kopač iz Medvoda. Kopač je tujemu imetju zelo nevaren, vsled česar ga je policija iz mesta izgnala.

Ij **Nad stražnikom** sta se v nedeljo ponoči brez vsakega povoda znesla na Resljevi cesti nek delavec in njegova žena ter ga tako oštevala, da bodeta imela opraviti pred sodiščem. Parček je bil nekoliko okajen.

Ij **Pisarna poveljništva 44. deželno-brambovskega pehotnega brigadnega poveljništva** se nahaja od 2. t. m. na Poljanski cesti št. 13, drugo nadstropje.

Ij **Mestni zglasevalni urad** je tekom lanskega leta izdal 347 domovnic, 617 delavskih in 26 poselskih knjižic, 422 spričeval o lepem vedenju, 296 orožnih listov, 105 spremnic za orožje in razstreljivo. Potnih pravje je bilo izda-

nih 380, med temi 182 potnih listov in 25 potnih izkaznic. Raznih potrdil in spričeval pa je bilo izgotovljenih 397.

Ij **Davka prosto 4-odstotno ogrsko državno rentno posojilo iz leta 1910.** Kralj. ogrska vlada emitira v pokritje zakonito odrejenih investicij ter v svrhu dopolnitve blagajničnega stanja davka prosto, po 4 % se obrestujočo državno rentno posojilo v nominalnem znesku 250 milijonov kron. Kupon te rente se izplačuje brez vsakega odbitka dne 1. marca in 1. septembra vsakega leta. To posojilo je v Avstriji prosto rentnega davka. Od nove rente se delni znesek 200 milijonov kron razpisuje v subskripcijo v sredo, dne 11. januarja 1911. Subskripcijska cena je določena na 91-60 %, tako da se obrestuje to posojilo približno po 4-36 %. Dodeljene obligacije morajo znamenovalci dvigniti pri subskripcijskih posredovalnicah od dne 26. januarja do najkasneje dne 10. marca t. l. Za Ljubljano je določena kot posredovalnica Podružnica c. kr. priv. avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt (Franc Josipa cesta št. 9), katera tudi radevolje ustrezne z vsakimi zahtevanimi pojasnili.

Ij **Za »Rokodelski dom«** je nabrala v manjših zneskih pri raznih dobrotnikih gospa Elza Tomažič 40 K. — Preč. g. deželni odbornik dr. Evgen Lampe je v isti namen daroval 10 K. — Od obresti »male hranilnice« so društveniki darovali za Dom 7 K 38 h. — Bog povrni vsem dobrotnikom!

Razne stvari.

Živi ljudje razteleseni in pokopani. »Berliner Lokalanzeiger« poroča iz Pariza: »Pariška znanstvena akademija je podelila Durgate darilo dr. Severinu Icardu v Marseillu za knjigo: »Kako se dožene smrt po bolnišnicah«. Icard odkriva v svojem delu naravnost grozne stvari iz Francoskih vojaških in civilnih bolnišnic. Trdi, da pokopljejo večinoma še žive bolnike ali pa raztelesijo še žive ljudi. Navaja 40 zgledov iz neke velike bolnišnice v Marseillu, kjer je bil sam nastavljen. V navedenih 40 slučajih so izpoznali pomoto, a znano ni, v kolikih slučajih pomote niso opazili. Smrti v bolnišnicah nikdar ne konstatirajo strokovnjaki, zdravniki ali medicinci. Smrt konstatujejo neizobraženi bolniški strežaji in strežnice. Službeni zdravnik kar podpisuje mrtvaško izpričevalo, ne da ogleda mrtliča. Zgodilo se je že, da se je prebudila kaka navidezno mrtva oseba še le pri raztelesenju pod zdravnikovim nožem. V nekem drugem slučaju so še videli dijak, ko je še utripalo srce nekega otroka pri raztelesenju. V neki drugi bolnišnici so dajali stražniki umirajočega bolnika v mrtvaško krsto, ki so jo zabili, ko je bolnik še dihal. Ko je razsajala kolera v Marseillu, so pokopali vsak dan do 16 oseb, ne da bi bili znanstveno dognali, če so že mrtvi.

Katastrofalen potres v Taškendu. V Taškendu je, kakor poročajo najnovejše vesti okoli 1000 ljudi pod razvalinami. Na prostem v najhujši zimi tabori 10.000 oseb. Nastopila je lakota.

Ena sama potnica na velikem parniku. Premorske družbe, ki vozijo med New-Yorkom in Evropo, zelo konkurirajo. Vsled konkurence se je pripečilo, da se na parniku »Vaterland« vozila te dni ena sama kabinska potnica, soproga znanega Newyorčana Pollaka. Ker drugih kabinskih potnikov ni, ji bo streglo 150 stevardov in hišnic, godba bo igrala le njej, sama bo jedla in kapitan bo le njej delal družbo ob promenadah na krovu.

Amerikanski milijonar morilec. Milijonar Friscott, star 70 let, se je sprl zaradi nekega zemljišča s svojim nekaj let mlajšim trgovskim prijateljem Helom. Friscott se je tako razburil, da je ustrelil Hella.

Zastrupljen je policijski mojster v Carskem Selu, general Pleschko.

Bombni napad. V Olieiru na Portugalskem je v neko uredništvo nekdo položil bombo, ki je eksplodirala in porušila celo poslopje. Zločin je političen. Znano še ni, koliko oseb da je bilo usmrčenih.

Velika železniška nesreča. Ranjenih 17 oseb. Iz Berolina se poroča: Med postajama Stralau - Rummelsburg in Treptow je zavezil delovski vlak v neki drugi vlak. Nevarno ranjenih je 17 delavcev.

Stavka praških hišnikov. Praški hišniki niso hoteli snaziti trotoarjev ter so zahtevali za snazenje odškodnino. Stavka se je popolnoma izjalovila in so že pričeli hišniki zopet čistiti trotoarje. Policija je kaznovala vse hišnike z denarnimi globami, ki so zato zopet pričeli čistiti trotoarje.

Ženske profesorice na gimnazijah v Srbiji. Srbski naučni minister je izdal razglas, da se bodo v bodoče na nižjih

deških srednjih šolah nastavljaše tudi ženske profesorice, ker nedostaje moških moči.

Stavka šolskih otrok. V Toulonu so učenci druge meščanske šole začeli stavkati, ker ni v razredih nobenih peči ter so učenci vsled precejšnjega mraza precej trpeli. Stavki teh učencev pa so se 9. t. m. pridružili tudi učenci ljudskih šol v Toulonu vsled istega vzroka. 11.000 šolskih otrok hoče stavkati toliko časa, da bodo postavili v šolah peči.

Literarna zapuščina grofa Tolstega. Iz Peterburga poročajo, da je množina spisov, ki jih je Tolstoj zapustil, veliko večja, kot se je prvotno mislilo. Literarna zapuščina Tolstega bo izšla spomladi v vseh evropskih državah istočasno. Rusko izdajo bo priredila hči Tolstega, Aleksandra, in bo precej obširna. Čisti dobiček literarne zapuščine je namenjen po določitvi oporoke Tolstega kmetom v Jasni Poljani.

Otroci prihranili 2 milijona kron. Kje se je to zgodilo? Pri nas gotovo ne! Dne 10. in 11. septembra 1910 se je v mestu Leskovcu v Srbiji vršil petnajsti občni zbor kmetijskih združenj. Po poročilih na tem zboru ima Srbija 907 združenj s 40.000 člani. Prometa so združenja imela 42 milijonov, od katerih so 5 milijonov porabile za povzdigo gospodarstva. Najbolj zanimivo pa je, kar so poročali o varčevanju otrok. Pri združenjih je poseben oddelček, imenovan otroška hranilnica, v katero otroci vlagajo svoje prihranke. Otroci so v teh hranilnicah naložili 2 milijona K svojih prihrankov.

Zanimiva poštna naprava. Nemška država poštna uprava namerava uvesti s 1. aprilom 1911 dostavljanje pism na nov način. Odpošiljatelj pisma bo lahko po telefonu ali pismeno obvestil pošto upravo, da želi odposlati pisma. Poštni sluga pride na željo takoj k odpošiljatelju po pisma, ki se tudi naslovljenecem takoj dostavijo. Berolinski postrežniki te naredbe gotovo ne bodo veselili.

Važno za izseljence. Naseljeniška oblast na Ellis Islandu v New Yorku je izdala naredbo, da mora vsak naseljenec imeti že pri prihodu v Ameriko 25 dolarjev gotovega denarja pri sebi. Kdor teh nima, bo brez usmiljenja vrnjen nazaj. Zda je ne bo več mogoče, da bi kdo drugi založil denar za priseljenca ali da bi ta še le brzojavil kakemu sorodniku po denar.

Nazadovanje socialnodemokratske organizacije. Socialnodemokr. stranka na Češkem zelo mnogo trpi vsled narodnostnih sporov v strokovnih organizacijah. Brnski socialnodemokratski dnevnik »Rovnost« je bil prisiljen vsled vedno manjšega števila naročnikov, da se skrči samo v šestkrat na teden izhajajoč popoldanski list. Socialnodemokratska zborovanja so vedno bolj slabo obiskana. V Moravski Ostravi sta se ponesrečila socialnodemokratskima poslancema Prokoš in Pospíšilu dva shoda. Poslanec Prokoš je imel na svojem shodu samo osem poslušalcev, kljub temu da je v Moravski Ostravi zelo mnogo delavstva. Kako pogubno vpliva v strokovnih organizacijah, dokazuje vzgled livarske organizacije v Blasenku, v kateri je bilo v začetku boja med centralisti in separatisti 750 članov, sedaj pa jih je samo 280.

Ameriške sladkosnedence. Ameriško ženstvo poje sladkarij mnogo več kakor evropsko. List »Confectioner's Union«, strokovno glasilo slaščičarjev priobčuje sledeče: Mis America začne jesti s 7. letom sladkarije in je do 70. leta. Vsaki 24 ur poje 24 velikih naloženih vozov sladkarij v mejah Združenih držav. Ta veličanska množina velja ameriške sladkosnedence 600 milijonov kron na leto.

Ljudožrci v Evropi. Iz Odese se poroča: Neka ruska trgovska ladja, ki je morala prestatiti na obali ob Novi Gvineji boje z ljudjožrci, je dva ljudjožrca pripeljala vjeta s seboj. Oba ljudjožrca sta od rodu »Kai-kai« ter ju imajo zaprta kot divje zverj v kletki z močnim železnim omrežjem. Jesta samo banane, kokosove orehe in človeško meso. Ker pa ju sedaj ne morejo hraniti več s človeškim mesom, jima dajejo svinjsko meso, ki je baje človeškemu najbolj podobno. Nek podjetnik bo s tema dvema ljudjožrcema potoval po Evropi ter ju bo kazal zlasti znanstvenim korporacijam, ki se bodo gotovo zanimale za eksemplare vedno bolj izumirajočega človeškega rodu.

Višek reklame. Neko reklamno podjetje v Mehiki je naprosilo tamkaj-

šnje brzojavne oblasti, naj se na podlagi cenenege tarifa za ponoči oddane brzojavke odpošljejo prebivalcem Mehike brzojavke s sledečo vsebino: »Nikar ne kupuj perila drugod kot pri Ramirezu!« Te brzojavke naj bi se oddale ponoči in dostavile naslovljenecem med 1. in 3. uro. V Mehiki bodo torej brali ponoči brzojavke v času, ki se po mnenju reklamnega podjetja, nepotrebno zapravlja s spanjem.

Čudovit otok. Eden najčudovitejših otokov je »Beli otok«, ki se nahaja 30 morskih milj daleč od Nove Zelandije. Otok se dviga iz morja navpično, kakor silen steber in je vedno obdan s paro in oblaki. Od daleč napravlja utis, kakor ogromna oblaka gromada. Visok je 300 m, a njegov obseg obstoji iz čistega žvepla. V notranjosti otoka se nahaja jezero, v katerem je voda vroča 43 stopinj. Blizu jezera je veliko žrel, iz katerih se neprenehoma dviga par. To je vzrok, da je otok vedno obdan od para in oblakov.

Kandidati smrti. Od prve žrtve, ki jo je zahtevala aviatika, poročnika Selfridge, ki je 17. oktobra 1908 padel z Orville Wrightom, je z zadnjim aviatikom Hosezem našlo smrt v svojih drznih zrakoplovnih poizkusih že 34 aviatikov. Vsi narodi so zastopani med temi 35 imeni. Skoro vsak mesec se je torej ponesrečil eden aviatik smrti. Po vsaki nesreči se izprašujejo, kaj ji je bilo vzrok. Največkrat so slabe napovedbe vetrov, kakor tudi motorni defekti, zlasti pri vijakih. Tukaj bo treba izpopolnitve. Sicer se pa nikdar ne bodo mogle preprečiti vse nesreče in mnogo drznosti bo za aviatiko vedno treba.

: Naročaite „Slovenca“ :

Književnost.

Zbirka slovenskih citatov in aforizmov. Slavko Klepec je v precej obširni knjigi (212 strani) zbral citate in aforizme iz skoroda vseh slovenskih pesnikov in pisateljev; dodelal stvarni seznam in seznamek pisateljev. Največ je porabil iz Gregorčiča, potem iz Stritarja, Medveda, Cankarja, Aškerc, Levstika, Pavline Pajkove, Jurčiča, Prešerna, Meška. Kako plitvo stališče zavzema pisatelj sam, kaže to, da je povzel citate tudi iz »Svobodne Misli«, in sicer jako neuduhovite in versemu čustvu sovražne. Sploh je Klepec izbral malo krščanskega. Za slovenske naloge bo knjiga gotovo najbolj služila, pa tudi drugače, kadar se rabi citat, motto ali zaključek za kako stvar, bo ta zbirka marsikdaj prav prišla. Veliko gradiva je seveda jako medlega in plitvega — po kakovosti pisateljev seveda in že omenjenem izboru sestavljalca. Knjiga ima eno veliko hibo: da citati in aforizmi niso razporejeni po stvarni vsebini, ampak po začetnih črkah citata po alfabetskem redu. To je jako napačno, čeprav nekoliko popravljeno po stvarnem seznamu začetkom knjige. Oprema je zelo lična (Kleinmayer), cena 2 K 50 vin.

Občinska uprava.

Za razvoj avtonomne uprave ima brez dvoma največ zaslug strokovno glasilo »Kmečke županske zveze« — »Občinska Uprava«, ki je končala v preteklem letu svoj V. letnik.

Uvažujmo veliko potrebo takega lista, priporočamo »Občinsko Upravo« v obilo naročanje zlasti našim izobraževalnim društvom.

Imenovani list je priobčil v svoji zadnji številki sledeče vabilo na naročbo, kateremu se pridružujemo v polnem obsegu in list »Občinsko Upravo« najtopleje priporočamo.

Vabilo na naročbo.

Z današnjo številko zaključujemo V. letnik »Občinske Uprave«. — Če se ozremo nazaj, lahko trdimo z mirno vestjo, da je storil list v polni meri svojo dolžnost in se razvil s pomočjo veleslavnega deželnega odbora kranjskega tako daleč, da se ni več bati za obstoj.

Vendar pa moramo povdarjati eno: krog naročnikov se vedno ni tako velik, kakor bi list zaslužil zaradi svoje velenjavnosti in poučne vsebine. — Posebno obžalujemo, da niti vsa županstva slovenskih občin niso naročena na »Občinsko Upravo«. — Bodisi to radi nebržnosti,

bodisi — kar je še bolj neopravičeno — iz dozdavnih političnih razlogov — mi ne najdemo povoda za to. Ravno one občine, ki vračajo list, utegnejo biti pouka zelo potrebne.

Ne bomo na dolgo in široko razpravljali o potrebi lista. To smo storili prejšnja leta.

Pravimo le: Vsak, kdor se zanimala za javno avtonomno upravo, naj bo naš naročnik, ker toliko poučnega gradiva ne dobi v nobenem drugem listu; in naročnina 6 K na leto za list, ki izide v 24. številkah (t. j. dvakrat na mesec) na veliki četrti po 8 strani — je gotovo zelo nizka!

Kakor doslej — in še večjo pozornost bomo v prihodnjem letu obrnili na rubriko »Vprašanja in odgovori«.

Zagotovljenih imamo več odličnih sodelavcev iz pravnih krogov, med juristi upravnih uradnikov deželnega odbora in političnih oblastev. — Pripravljenih imamo večje število vrlo poučnih člankov in razprav, važnih za županstva in naše kmečko ljudstvo sploh.

Naj zadostuje to — ker smo tega mnenja, da je vsaka nepotrebna hvala odveč: naj nam ostane le tisto priznanje, katero smo uživali doslej!

Vabimo torej vse dosedanje cenjene naročnike, da nam ostanejo zvesti tudi v prihodnje. Prosimo jih pa tudi, naj priporočajo in razširjajo naš list povsod, med znanci, ker le takrat, če bo list podprt v finančnem oziru, se bo moglo od nas zahtevati še več.

Posebno naj bi ne bilo ne enega izobraževalnega društva, sploh nobenega društva ne čitalnice, kjer bi manjkala »Občinska Uprava«.

Telefonska in brzojavna poročila.

K POLOŽAJU.

Dunaj, 10. januarja. Včeraj zvečer ob 6. uri je sprejel ministrski predsednik baron Bienerth vnovič načelnika »Slovenskega kluba« dr. Šusteršiča in je imel z njim daljši pogovor o političnem položaju. Sodi se, da je Bienerth močno ležeče, da pride v boljše razmerje s »Slovenskim klubom«, ki ima sedaj proste roke, odkar se je posrečilo mladočehom in katoliškim narodnim Čehom v zvezi s prof. Masarykom razbiti slovansko falango.

GROF FRANC THUN V MINISTRSTVU?

Dunaj, 10. januarja. »Vaterland« se danes bavi z opetovano pojavljeno vestjo, da bi grof Franc Thun postal cesarski namestnik na Češkem, s posebnim naročilom nadaljevati in dokončati češko-nemška pogajanja. »Vaterland« pravi, da ne ve, ako je to res vladni namen, res pa je, da je grof Thun najboljši poznavalec češko-nemških razmer. Ne more se pa grofa Thuna kar postaviti v Prago kot marioneto, ki naj bi sprejemala in izvrševala le vladna naročila, grof Thun bi moral dobiti mesto, na katerem bi mogel delati po svojem prepričanju. Dati bi se mu morala prilika, da pride v ministristvo morda kot minister brez portfelja in izročiti bi se mu moral kompleks češkega vprašanja.

SEJA NAČELNIKOV DRŽAVNOZBORSKIH KLUBOV.

Dunaj, 10. januarja. Državnozbornski predsednik sklicuje sejo državnozbornskih klubov za 16. t. m. ob 3. uri popoldne.

DEŽELNOZBORSKE VOLITVE V BUKOVINI.

Črnovice, 10. januarja. Deželnozbornske volitve bodo v Bukovini mesečnega marca. Za izvoliti je 63 poslancev, za katerih mandate se je že priglasiло nad 100 kandidatov. Zanimivo je, da so Poljaki v Črnovicah sklenili, železniškemu ministru dr. Glombinskiju ponuditi deželnozbornski mandat ter bo dr. Glombinski v resnici tudi kandidiral.

RAZSTAVA O ZIMSKEM ŠPORTU.

Solnograd, 10. januarja. Enketa, sklicana od deželnega odbora, je sklenila v letu 1912 prirediti v Solnogradu razstavo o zimskem športu.

GENERALNI SVET AVSTRO-OGRSKE BANKE.

Dunaj, 10. januarja. Upravni svet avstro-ogrške banke je imel danes sejo, v kateri je bilo podano poročilo, da znaša čisti dobiček 21.143.444 K 28 h. Delničarji dobe za leto 1910 na delnico dividende 90 K 30 h.

ZAHVALA SV. UCETA.

Pariz, 10. januarja. Iz Rima prihaja vest, da je sv. oče španskim poslancem, ki so se bojevali proti brambni predlogi, poslal svojo toplo zahvalo.

ANARHISTOVSKO GNEZDO V LONDONU.

London, 10. januarja. Med razvalinami podprte hiše št. 100 v Sidney-streetu, v kateri so oblegali policaji anarhiste, so našli načrte za oropanje neke zavarovalne družbe v Moorgate-streetu, ki ima navadno velikanske vsote denarja v svojih blagajnah. Iz našlih načrtov je razvidno, da je nek član anarhistovske tolpe imel nalogo najeti stanovanje v sosedni hiši, odkoder bi kopali rov v poslopje zavarovalnice.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, sred. zračni tlak 730,0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padečina v 24 urah v mm
9	9. zveč.	746,3	0,3	sl. svzh.	oblačno	
10	7. zjut.	740,9	-1,0			0,0
	2. pop.	738,2	-0,4	sl. vzh.		

Srednja včerašnja temp. -0,2; norm. -2,7.

Kurzi efektov in menjic.

dne 9. januarja 1911.

Skupna 4 $\frac{1}{2}$ % konv. renta, maj—november	9320
Skupna 4 $\frac{1}{2}$ % konv. renta, januar—julij	9320
Skupna 4 $\frac{1}{2}$ % papirna renta, februar—avgust	9715
Skupna 4 $\frac{1}{2}$ % srebrna renta, april—oktober	9715
Avstrijska zlata renta	11690
Avstrijska krona renta 4 $\frac{1}{2}$ %	9305
Avstrijska investic. renta 3 $\frac{1}{2}$ %	83
Ogrska zlata renta 4 $\frac{1}{2}$ %	11120
Ogrska krona renta 4 $\frac{1}{2}$ %	9180
Ogrska investicijska renta 3 $\frac{1}{2}$ %	8130
Delnice avstrijsko-ogrške banke	1882
Kreditne delnice	678
London vista	24027 $\frac{1}{2}$
Nemški drž. bankovci za 100 mark	11745
20 mark	2349
20 frankov	1902
Italijanski bankovci	9475
Rubli	253 $\frac{1}{2}$

TRŽNJE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 10. januarja.

Pšenica za april 1911	11:19
Pšenica za maj 1911	11:09
Pšenica za oktober 1911	10:69
Rž za april 1911	7:92
Rž za oktober 1911	7:85
Oves za april 1911	8:58
Koruza za maj 1911	5:59

Zahvala.

91

Za sožitje povodom smrti našega nepozabljivega, dragega sinka

Herberta

kakor tudi za lepe šopke in vence se zahvaljuje iz vsega srca

rodovina Friderik Ranth

c. kr. davčni upravitelj.

Škofja Loka, dne 9. januarja 1911.

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobo-

čistil. sred-

stvo

Seydlin

Izdelovatelj

O. Seydl

Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

Dobi se povsod

Išče se takoj na večje posestvo na deželi k samskemu gospodarju starejša, v gospodinjstvu dobro izurjena in zanesljiva

kuharica

ki bi bila uporabna tudi v gostilni. Plača po dogovoru. Naslov naj se prijavijo upravi Slovenca.

65

H. SUTTNER

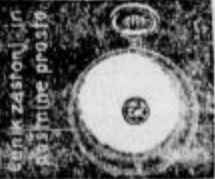
Ljubljana Mesni trg

urar prva največja domača exportna tvrdka ur zlatnine

in srebrnine Lastna tovarna ur v Švici

Tovarniška var-
slovna znamka

„IKO“

HOTEL v kraju,

kjer biva vsako leto mnogo tujcev, letoviščnikov, se z ali brez poslasti in mesarije pod zelo ugodnimi pogoji **proda**.

Hotel izkazuje zelo velik promet in je zagotovljena pridnemu gostilničarju zelo lepa eksistenca. Natančnejša pojasnila daje upravnništvo tega lista.

O. Bernatovič, Ljubljana, Modni salon za gospode in dame

Glavni poslovni princip te slovite trgovke je od nekdaj, da nudi svojim odjemalcem samo najboljše blago. Ker stori trgovka tudi vse mogoče, da glede cen hodi nad konkurenco, je v deželi prišla na najboljši glas. Velika izbira njenih najnovejših pariških modelov je vsestransko znana, poznane so izredno nizke cene vseh predmetov, istotako je pa tudi znano da ima trgovka največje skladišče med vsemi sosednjimi večjimi mesti. Trgovka, ki je ustanovljena l. 1880 uspeva zaradi tega sijajno in se bo zanaprej razvijala še uspešneje. 96

Zlatina

srebrnina, dragulji v raznovrstnih okusnih vzorcih in po priznanih nizkih cenah. — Za

Ženine in neveste

velika izbira ur, prstanov, uhanov, verižic, obeskov, zapestnic, raznega namiznega orodja, cvetličnih vaz i. dr.

I. VECCHIET

zlatar nasproti glavne pošte Ljubljana, Selenburgova ul.

Lastna delavnica. — Nakup in zamena stare zlatnine in dragega kamenja.

Ponudbeni razpis.

Za zgradbo novega šolskega poslopja v Litiji se s tem razpišejo stavbinska in rokodelska dela ter dobava tvarin in se bodo ponudbe radi oddaje istih del sprejemale le do

30. januarja 1911 opoldne

pri c. kr. okrajnem šolskem svetu v Litiji.

Ponudbe, ki se lahko glasijo na vsa dela ali tudi na posamezne kategorije istih, morajo biti spisane po uradnem formularju, z eno krono kolekovane, zapečatene in opremljene z 5 odstotnim vadijem v gotovini, vrednostnih papirjih ali hranilničnih vlogah, zračunjenim po ponudbeni svoti za zgradbo, in označene z napisom „Ponudba za zgradbo šolskega poslopja v Litiji“.

Ponudbe, ki bi pozneje dospele ali ponudbe, ki niso spisane po tem predpisu se ne upoštevajo.

Napoved cen je pripuščena ponudnikom. v to svrhu je treba v sumaričnih proračunih za vsako vrsto del enotne cene in povprečne zneske pa razločno zapisati s številkami in besedami ter navesti skupno ponujano svoto.

Dotični stavbeni načrti, sumarični proračuni, hkrati cenilniki enotnih cen, občni in podrobni stavbeni pogoji in ponudbeni formulari se morejo od **9. januarja** t. l. dalje vsak dan ob navadnih uradnih urah vpogledati pri c. kr. okrajnem šolskem svetu v Litiji, kjer se tudi proti odškodnini štirih kron vročijo ali po pošti odpošljejo vsi prepisi k ponudbi potrebnih prilog.

C. kr. okrajni šolski svet v Litiji

dne 5. januarja 1911.

Predsednik: **Parma**.

Vsak dan sveže pustne krofe

priporoča

Jakob Zalaznik
pekarija in slaščičarna
Ljubljana, Stari trg št. 21.

Podružnice:

Kolodvorska ulica št. 6
Mestni trg št. 6.

Stanovanje

obstoječe iz 2 sob, kuhinje, kleti itd. išče za **majev termin** poštena stranka; najraje v sredini mesta. Ponudbe sprejema uprava lista pod šifro **90**.

Gospodična

primerne starosti, razumna v gospodinjstvu in š. vanju želi vstopiti pri kakem starejšem gospodu ali vdovcu z enim ali dvema otrokoma v službo. — Ponudbe pod »**Marija**« na upravo tega lista. 30

Za slabokrvne in prebolele

je zdravniško priporočano črno Dalmatinsko vino najboljše sredstvo 250l **„KŮČ“**
4 steklenice (5 kg) franko K 4.—
BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

Kralj. ogrsko davka prosto 4% državno rentno posojilo iz l. 1910 v nominalni vrednosti 250,000.000 kron = 212,500.000 mark n. d. v. = 262,500.000 frankov = 10,416.666,13,4 Livres Sterling.

Na podlagi pooblaščenja z zakonom člen IV. iz leta 1910, § 2, se izdaja (emitira) **kralj. ogrsko davka prosto 4% državno rentno posojilo** v nominalnem znesku po 250,000.000 kron, ki bo služilo kot pokritje v § 1 označenega zakona odobrenih izdatkov po 9,315.185 kron, nadalje v pokritje po zakonodaji odrejenih investicij, ter konečno za dopolnitev blagajničnega stanja.

Zadolžnice se glase na imetnika v odstavkih po 480, 2400, 4800 in 9600 kron ozir. protivrednosti v markah, frankih in Livres Sterling. Zadolžnice se obrestujejo pričeni s 1. septembrom 1910 s 4% na leto v poluletnih obrokih dne **1. marca in 1. septembra** vsakega leta za nazaj.

Zadolžnice so opremljene z obrestnimi kuponi, katerih zadnji zapade 1. septembra 1930, in pa s talonom, proti kateremu se svoj čas lahko dvignejo nove kuponske pole pri plačilnicah brez kakih stroškov ali ogrskih pristojbin.

Po splošnih zakonitih določilih si kralj. ogrsko finančno ministrstvo pridržuje pravico, to posojilo vsaki čas po prejšnji najmanj trimesečni odpovedi v nominalni vrednosti nazaj plačati.

Zadolžnice in njih obrestni kuponi so oproščene vseh obstoječih kolkov, pristojbin in davkov in se jim zagotavlja popolna kolkovna, pristojbinska in davčna prostost tudi za bodočnost, tako, da se zadolžnice in kuponi izplačujejo brez vsakega odbitka.

Posestnik zadolžnic zamore obresti, oziroma zneske morda odpovedanih zadolžnic, proti izročitvi zapalih kuponov, oziroma zadolžnic v onih iznosih, kateri odgovarjajo vrednostni razmeri, označeni v zadolžnicah, dvigniti po lastni izbiri:

pri vseh mestih, poverjenih z izplačevanjem v deželah ogrske krone in na Dunaju v **kronah**, v Frankobrodu o. M., Hamburgu, v Lipskem in Monakovem v **markah n. d. v.**, v Bruslju in Curihu v **frankih**, v Londonu v **Livres Sterling**.

Vsa razglasila, ki se nanašajo na to kralj. ogrsko davka prosto 4% državno rentno posojilo, se bodo prijavljala razun v „Budapesti Közlöny“ in v „Wiener Zeitung“ še v šestere inozemskih časopisih.

V Buda-Pešti, meseca decembra 1910.

Kralj. ogrski finančni minister
Ladislav pl. Lukács s. r.

Glede na predstojajoči razglas Nj. ekselence gospoda kralj. ogrskega finančnega ministra, se delni znesek **nominalne 200,000.000 kron kralj. ogrskega davka prostega 4% državnega rentnega posojila iz leta 1910** razpisuje v subskripcijo.

Subskripcija vrši se

v sredo, dne 11. januarja 1911

ob uradnih urah, običajnih v vsaki subskripcijski posredovalnici in po določilih, ki se objavijo na dotičnih mestih:

Na Dunaju: pri C. kr. priv. avstrijskem kreditnem zavodu za trgovino in obrt, pri c. kr. priv. splošnem avstrijskem zemljiško kreditnem zavodu, pri ces. kralj. priv. banki za avstrijske dežele pri Dunajskem bančnem društvu, pri banki S. M. pl. Rothschild.

V LJUBLJANI: pri podružnici C. kr. priv. avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt (Franca Jožefa cesta št. 9), v Bolcanu, Bregencu, Brnu, Feldkirchu, Gabloncah, Gorici, Inomostu, Kar. Varih, Lvovu, Moravski Ostravi, Olomucu, Pulju, Pragi, Libercu, Toplicah, Trstu, Opavi in Warnsdorfu pri podružnicah c. kr. priv. avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt,

v Buda-Pešti: pri kraljevi državni osrednji blagajnici, pri Ogrski splošni kreditni banki, pri kraljevi ogrski poštni hranilnici, pri prvem peštanskem domovinskem hranilničnem društvu, pri peštanski ogrski komercialni banki, nadalje: v deželah ogrske krone: pri vseh državnih blagajnah, poverjenih z izplačevanjem kuponov 4% kralj. ogrskega kronskega rentnega posojila, dalje pri vseh podružnicah ogrske splošne kreditne banke, peštanske ogrske komercialne banke in Dunajsk. bančnega društva.

Za subskripcijo v deželah ogrske krone in v Avstriji veljajo nastopni pogoji:

1. Subskripcijska cena je določena na **91.60%** prištevši obresti po 4% računjeno od 1. septembra 1910 do dneva odjema.
2. Subskribirati je mogoče po zato določenih prijavnih tiskovinah, ki se dobivajo brezplačno pri preje označenih poslovalnicah.
3. Pri subskripciji je založiti varščino 5% znamenovanega zneska in sicer ali v gotovini ali pa v takih po dnevnem kurzu zaračunjenih efektih, ki jih dotična subskripcijska posredovalnica sprejme za dopustne.
4. Zadolžnice se bodo čimprej mogoče dodelile po zaključku subskripcije. Vsaki subskripcijski posredovalnici je pridržano poverilo, da določi po svojem preudarku visokost zneska vsake posamezne dodelitve. Ako je dodelitev manjša nego znamenovani znesek, se nemudoma vrne presegajoča varščina.
5. Dodeljene obligacije morajo znamenovalci dvigniti **od 26. januarja t. l. do najkasneje 10. marca t. l.** Znamenovalcem je prosto dano, dvigniti dodeljene jim obligacije v teku te dobe tudi v delnih zneskih ne pod 4800 kron. Po popolnem dvignjenju se zaračuni, oziroma povrne založena varščina.
6. Prijave za določene odstavke se morejo vpoštevati samo toliko, kolikor je dopustno po preudarku subskripcijskih posredovalnic.
7. Dvigniti se imajo zadolžnice tam, kjer so bile zaznamenovane.

V Budimpešti in na Dunaju, meseca januarja 1911.

Ogrska splošna kreditna banka,
Kralj. ogrska poštna hranilnica,
Prvo peštansko domovinsko hranilnično društvo,
Peštanska ogrska komercialna banka,

c. kr. priv. avstrijski kreditni zavod za trgovino in obrt,
S. M. pl. Rothschild,
c. kr. priv. splošni avstrijski zemljiško-kreditni zavod,
Dunajsko bančno društvo,
ces. kralj. privilegirana banka za avstrijske dežele.